

Štev. 11. V Celovcu 15. novembra 1868. XVII. tečaj.

Pridiga za I. adventno nedeljo.

(Jezusove besede ne bodo prešle; gov. J. A—st.)

„Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle.“ (Luk. 21, 33.)

V v o d.

Spet je eno cerkveno leto prešlo, in z današnjo prvo adventno nedeljo se nam novo cerkveno leto odpre. Pa preteklo bo dvanajst mesecev, in tudi to novo bo spet prešlo. Tako vse na svetu mine, vse, kar nam svet daje. Čast kakor nečast, visokost kakor nizkost, sreča kakor nesreča, revščina kakor bogastvo, zdravje kakor bolezen, žalost kakor veselje — vse mine. Kakor pa vse na svetu mine, tako bo tudi svet enkrat prešel. „Nebo“, pravi sv. pismo, „bo z velikim pokanjem prešlo, elementi se bodo od vročine raztopili, in zemlja in stvari, ki so na nji, bodo zgo-rele“. (II. Pet. 3, 10.) Ko pa svet, in vse, kar je na svetu in od sveta, preide, pa Jezusove besede ne bodo prešle. „Nebo in zem-lja“, pravi on sam v današnjem evangelju, bota prešla; moje be-sede pa ne bodo prešle“. Čez 1800 let je že, kar jih je govoril, pa v tem dolgem dolgem času so se vselej resnične skazale, vselej so se v novič poterdile in na tanko dopolnile. Jez vam bom danes nekatere zglede povedal, iz katerih bote razvidili, kako do pičice na tanko so se od nekdanj Jezusove besede spolnovale. Zapopadek našega današnjega premišljevanja bo ta:

Jezusove besede so resnične, ali kar je ravno to: Jezusove besede ne bodo prešle.

Jezus Kristus, ki nam je resnico iz nebes prinesel, naj nas razsvetli!

Razlaga.

Jezus je veliko besed govoril, pa vse so se resnične skazale. Pa čas je kratek; zatoraj vam bom le od nekterih Jezusovih besed govoril in skazal, kako na tanko so se spolnile. Potem pa bote lahko sklepali, kako popolnoma gotove in resnične so tudi vse druge njegove besede, ki jih je govoril.

1. Tri dni pred svojim terpljenjem je Jezus svojim učencem dve strašne reči prerokoval: terdovratnega Jeruzalema grozovitni pogin, in poslednji konec sveta. Od razdjanja mesta in tempeljna je rekel Judom: „Glejte vaša hiša vam bo pusta puščena“; vaše mesto, jim je hotel reči, vaš tempelj bo razdjan, vaš narod razkropljen. Ko so mu učenci lepo zidani tempelj kazali, rekel je: „Resnično vam povem, tukaj ne bo puščen kamen na kamnu, kateri bi ne bil razvaljen“. (Mat. 23, 38. — 24, 2.)

Kar je Jezus Jeruzalemu napovedal, dopolnilo se je 37 let po njegovi smerti na tanko. Dva moža, Jožef Flavi, pa Tacit, ki nista bila kristjana, popisala sta strašen konec. Prihrule so Rimske vojske nad Judovsko deželo; mogočni vojšaki so ko dereči levi Jeruzalemsko mesto oblegli; ni prišla živa duša ne notri ne ven. — Strašna lakota po vsem mestu razsaja, eden drugemu živež zmed zob si mikajo. Vojska hrumi od zunej, kuga tuli od znotrej, vse povsod davi neusmiljena smert, kup za kupom merličev po vseh ulicah leži. — Kakor Jožef Flavi pové, bilo je tistih, ki so po meču, kugi in lakoti umerli, blizo en milijon in 100.000 ljudi. Vjetih je bilo 97.000. Oblega je čez pol leta terpela. Mesto in tempelj je ukazal Rimski vojskovodja Tit čisto razdreti. Povelje se je tako na tanko spolnilo, da, kakor spričuje Jožef Flavi, še sledu viditi ni bilo, da bi bilo kdaj tam mesto stalo. — Menim, da ste od te strašne sodbe božje že kterikrat bolj na tanko slišali in zato vam le memogrede od nje opomnim, pa nekaj družega hočem povedati, kar se je zgodilo ob času sv. Cirila okoli leta 355, in kar je znova poterdilo, kako resnične da so Jezusove besede, tako da so clo ajdje in judje nad tem stermeli in oplašeni bili.

Rimski cesar Julijan, ki je velik sovražnik keršanstva bil, hotel je na laž postaviti Jezusa, ki je prerokoval, da ne bo kamen na kamnu ostal. Zato je Judom dovolil, da si tempelj spet so-

zidati smejo. Tudi jim je obljubil podpirati jih pri njih delu na vso moč, in jim je v to velike zaklade iz državne denarnice odkazal. Iz vseh delov sveta so judje vkup vreli, da bi tempelj zidali, in so veliko denarjev vkup spravili, in judovske žene so svoje dragotine in žlahtne kamne v to darovale.

Ko so bile nezmerne priprave za zidanje že storjene, začeli so grobljo kopati in prostor čistiti, kjer je stari tempelj stal. Od prevelicega veselja so si k temu delu sreberne krampe, lopate in koške ali jerbasče napravili, in nar žlahtniše gospé so v lepih prazničnih oblačilih pomagale grobljo odnašati. Kar je starega zidovja bilo, razderli so, da bi popolnoma novo delo naredili. Tako pa so, da še sami niso vedeli in hotli, v to pomagali, da so se Gospodove besede spolnile: da kamen na kamnu ne bo ostal.

Potem so začeli zemljo kopati, da bi zidati začeli. Pa ko je brez števila veliko ljudi čez dan kopalo, posulo se jim je po noči vse. Vendar se judje niso dali prestrašiti, in so delo z novega pričeli. Ko je pa že tolikanj storjenega bilo, da bi bili drugi dan vogelni kamen vložili, vstal je po noči strašen potres, da je bilo vse kamnje razmetano, in da so se poderle skorej vse poslopja okoli tistega prostora, kjer je imel tempelj zidan biti. Tudi neka lopa se je poderla, kjer je velika množica Judov prenočevala, vsi so svoje življenje zgubili.

Pa Judje so v svoji slepoti in terdovratnosti vendar spet znova delo pričeli, kakor hitro je potres ponehal. Kaj se je pa zdaj zgodilo, priča veliko starih pisavcev, ki so ob tistem času živeli. Kjerkoli so kopati začeli, zašvigal je strašen ogenj iz zemlje, in je delavce požgal, in ker jih je ogenj neprenehoma odganjal, morali so delo opustiti. Tako piše ajdovski pisavec Amian Marcelin, ki je bil sovražnik keršanske vere. Tudi je večkrat strela vdarjala, na oblačila pričujočih so bili črni križi vtisnjeni; na nebu se je prikazala luč v podobi križa, ki je bila s svitlimi žarki obdana. Več zmed njih, ki so od ognja preganjani bili, hotli so v bližnjo cerkev zbežati, pa na nagloma jih je ogenj dosegel, in je nektere umoril, drugim ude sožgal. Tudi v nekem drugem starem poslopju, kjer so Judje železje in orodje shranjeno imeli, prišle so kepe ognja iz tal, so se po tleh valile, in ljudi umorile. Vsi prestrašeni so tudi Judje morali spoznati, da Kristus je Bog. In vsa gorečnost Judov, in vsi ukazi cesarja Julijana so bili vničeni; vse so morali popustiti, in tempelj ni bil nikdar več zidan. — In zakaj današnji Judje tempeljna ne zidajo? Ali nimajo bogastva in pripomočkov zadosti? — Odgovor na to, ljubi kristjan! si sam lahko daš.

Poglejte, kako resnične so Jezusove besede, kako na tanko se je spolnilo, kar je od razdjanja Jeruzalemskega mesta in tempeljna napovedal. Nebo in zemlja bota prešla, Kristusove besede pa ne bodo prešle.

2. Vzemimo še drugo besedo Jezusovo, in vidili bomo, kako resnična se skaže.

Jezus je obljubil, da bo njegova cerkev obstala do konca časov. Rekel je Petru: „Ti si Peter (skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenske vrata je ne bodo zmagale“. (Mat. 16, 18.) Ta Jezusova obljuba ni prešla, ampak se je na tanko spolnila. — Na Petra, kateri je že 257krat umerl, pa še zmirej ni mertev, ampak je kakor njegov Gospod in učenik zmirej čez nekaj dni v novem papežu k novemu življenju vstal, na tega Petra je cerkev zidana; in kakor zlo so že peklenske vrata to skalo napadale! Hotle so skalo razbiti, Petra pokončati in cerkev razdijati; in kolikorkrat je že peklenški hrup vstal, kader so valovi na to skalo bili: „Rim bo padel! Rim je že padel! (Kat. cerkve je konec!)“ — vendar je Peter vselej terdno stal, kakor skala, in kakor je vihar odjenjal, razgnan od sape sv. Duha, svetila se je toliko častitljivši in v novi lepoti nebeška hiša na skali v Rimu, sveta, rimska, katoliška cerkev: kakor tudi solnce, ki ga temni oblaki zakrivajo, po hudem viharju toliko lepši in toplejši na zemljo posije. — Ja, Peter, ti si skala, in peklenske vrata tebe in cerkve, ki ja na tebe zidana, ne bodo zmagale! —

3. Premislimo še eno tretjo besedo Jezusovo.

Ljudje se veliko trudijo in skerbé, denar in premoženje skupej spravljajo, dostikrat še clo goljufujejo in sleparijo, da bi se lakote in pomanjkanja obvarovali. In vendar vsi ti pripomočki, kakor se mnogim tudi pripravi zdé, ne morejo za gotovo lakote in pomanjkanja odverniti. Prigodilo se je že, da so lakomniki pri polnih žakljih denarjev lakote umreti morali. Kristus pa je pripomoček povedal, s katerim se živež in obleka za gotovo zadobi. Izgovoril ga je s temi besedami: „Iščite nar popred božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to vam bo priverženo“. (Mat. 6, 33.) Ali so se pa tudi te besede resnične skazale? Ali so tisti, ki so pred vsem za božjo službo in za posvečenje svoje duše si prizadevali, res potrebni živež in obleko dobivali? Izgledi naj govore. Da vam ne bom zgledov iz sv. pisma pravil (Mark. 8, 1—9. in Mark. 6, 35—42.), vam povem, kako se je sv. Pavlu puščavniku godilo. Ta se je v svoji prvi mladosti v puščavo podal, da bi le Bogu samemu mogel služiti in brez zadržka za zveličanje

svoje duše skerbeti. Na dolgo in široko v tem pustem in nerodovitnem prebivališču ni bilo kruha najti, in vendar je imel kruha jesti veliko let. Kako je bilo to? Kakor je Bog nekdan preroku Eliju, ko je bil pri potoku Karitu skrit, po krokarjih jedi pošiljal (III. kralj. 17, 46.), tako je tudi sv. Pavlu po krokarju vsak dan pol kruha poslal. Le enkrat mu je celega poslal. To se je zgodilo tisti dan, ko ga je bil sv. Anton puščavnik obiskal. „Glej, kako dober in ljubeznjiv je naš Bog“, reče sv. Pavl, „že šestdeset let prijemljem vsakdan pol hleba, ker sva pa danes dva, je Bog celega poslal, da pokaže, kako za tiste skerbi, kateri njemu služijo“. Poslušajte še drugi zgled.

Sv. Janezu od križa, kateri je bil prednik nekega samostana, prišel je hišnik praviti, da za prihodnji dan ni več živeža. „Saj Bog še čas ima“, je odgovoril Janez, „nas s potrebnim preskerbeti, ta, ki nas danes preživi, dal nam bo tudi jutri živeža“. In tako je tudi bilo. Drugi dan je prišel nek premožen človek v samostan in je vprašal, kaj potrebujejo. Celo noč ni mogel spati, ker mu je zmiroj nek notranji glas rekel: Ti zložno živiš, in imaš vsega zadosti, klosterski ljudje pa pomanjkanje terpe. In ko je zdaj zvedel, da je pomanjkanje v klostru, podelil je miloščino, da so lahko zhajali.

Poglejte, kako resnične so Jezusove besede: „Iščite nar popred božjega kraljestva“ i. t. d. Poglejte, kako tudi v časnih potrebah pomaga tistim, kateri pred vsem za božjo službo in za zveličanje svoje duše skerbé. Pred bo Bog natorne postave, kakor svoje besede spremenil. Zato pa vi, ki ste revni, pa v svoji revščini pobožno in v božjo voljo vdani živite, zaupajte v božjo besedo; nikar preveč ne skerbite za živež in obleko; Bog bo pomagal, in ko bi se tudi s čudežem moralo zgoditi. Vendar pa moram reči, da Bog je le svojim zvestim služabnikom obljubil, da jih bo živel in oblačil, hlapcem pregrehe in hudičevim sužnim pa tega ni obljubil. Vi tedaj, ki po hudih potih hodite in pomanjkanja terpite, nikar ne mermrajte in ne tožite čez Boga, ampak tožite in jezite se sami nad sebo, vi ste svoje revščine sami krivi. Zapustite službo pregrehe in hudiča, bodite pridni, delavni pošteti, čisti, zmerni in varčni, in ponižni v obleki: in gotovo bo Bog za vas skerbél, in spoznali bote, da resnična je Jezusova beseda: „Iščite nar popred božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to vam bo priverženo“.

4. Vzemimo še eno besedo, in pogledjmo, če se tudi ta resnična skaže. Naj bo ta njegova beseda: „Moj jarm je sladek, in moje breme je lehko“. (Mat. 11, 30). Tudi pri tej besedi se na prvi pogled vidi, kakor da bi ne bila resnična. Kristusov jarm,

ali kar je ravno to, jarm evangelijske postave, ali služba Kristu-
sova se vidi neprijetna in težavna; zakaj v tej službi se kaže
toliko reči, ki so naši poželjivosti nadležne in zoperne. V tej
službi so viditi terde dela, hude vojske, težke zatajevanja, velike
terpljenja in preganjanja. Pa pri vsem tem so in ostanejo
omenjene besede Jezusove vendar le resnične. To pričajo vsi, ki
so Jezusov jarm in breme na se vzeli, in so iz lastne skušnje go-
voriti zamogli. Poslušajmo zmed vseh teh le enega, namreč sv.
Frančiška Salezijana. Ta svetnik je zvesto Kristusu služil in po-
sebnost krivoverce preobračal. Pa ne da se izreči, koliko truda,
koliko obrekovanja, koliko težav, koliko nevarnost je prestati imel
in vendar — koliko sladkost je občutila njegova duša! „Zadosti,
o Bog, zadosti“, so ga slišali večkrat izreči, „nikar ne dajaj pre-
več veselja svojemu služabniku!“ Ali pa so ga včasih slišali še clo
zdihovati: „O jes se dostikrat tresem od strahu, da mi Bog že na
tem svetu nebesa daje!“ Kako sladek in lohek mora tedaj Jezu-
sov jarm biti, ker je s takim veseljem napolnoval tiste, ki so ga
nosili! Pa kako je mogoče, bote si mislili, da bi ta jarm, ki je
tako grenek in težek viditi, tako lohek in sladek bil? Na to vam
ravno ta Frančišek Salezijan odgovori: „Res vidi svet pobožne se
postiti, moliti, zaničevanje voljno nositi, bolnikom streči, ubogim
darovati, čuti, jezo krotiti, se s slabim nagnjenjem vojskovati, se
prepovedanega veselja zderževati, in še drugih takšnih del veliko
doprinašati, ki so same na sebi težavne in zoperne; ali znotranje
in serčne pobožnosti svet ne vidi, ktera vse te dela polajša.“
Kako se pa to godi, razjasni z dvema prilikami. Poglej, pravi on,
čebele na timsi; grenek je sok, kterege iz njega dobivajo, ali po
svoji lastnosti ga v sladek med spremené. Tako tudi pobožne duše
veliko britkega najdejo, ko se vadijo svojega premagovanja, pa
tudi v teh vadbah spremené britko premagovanje v sladko in pri-
jetno veselje. In dalje pravi: Sladkor nezreli sad stori sladek, in
odvzame zrelemu vse grenko in škodljivo. Pobožnost je pravi
duhovni sladkor, ki delom pokorjenja britkost, in veselju vse
škodljivo odjemlje; ona odganja od bolnih otožnost, od bogatih
lakomnost, od stiskanih maloserčnost, od srečnih prevzetnost, od
puščavnikov žalost, od priljudnih razujzdanost; vročina je po zimi,
rosa po letu, ona ve obilnost posesti in revščino potepeti; čast
kakor zaničevanje ji je enako zveličavno; in skorej zmirej prejema
z enakim srcem veselje in žalost, in nas napolnuje s prečudno
prijetnostjo“. (Filoteja II. post.) Tako govori sv. Frančišek Sa-
lezijan. Ali takemu svetemu možu ne bote verovali, ki je sam
poskusil, kako sladek da je jarm Jezusov? O Jezusov jarm je
lahak in sladek, če se tudi grenak in težek vidi; pa hudičev jarm
je grenak in težek, čeravno se lahak in sladek vidi. Verujte Je-
zusu, nikar pa hudiču. Jezus je večna resnica, hudič pa je lažnik

in oče laži. (Jan. 8, 44). Nikar ne verjemite hudiču, če vas slepi kako sladko in prijetno da je to ali uno posvetno veselje; nikar mu ne verjemite, če vas moti, da to nič hudega ni, če ta ali uni greh storite. Nikar mu ne verjemite, med vam kaže, pa žole in pelin vam daje. Nikar mu ne verjemite, kakor hitro mu verjamete, ste ogoljufani. Mislite ob času skušnjave, kar se je naši prvi materi Evi prigodilo. Hudič ji je rekel, da bo boginja postala, če bo od prepovedanega sadu jedla; ona mu je verjela, pa je bila strašno ogoljufana, ni postala boginja, ampak revna siromaška žena. Oh, tudi zmed vas so morebiti nekteri hudiču že verjeli, pa ste to lahkovernost morali milo obžalovati, kateri je še niso, jo pa pozneji bodo. Zato še enkrat rečem: Nikar ne verjemite hudiču, ampak verujte Jezusu in njegovim svetnikom, bodite serčni, vzemite njegov jarm nase! Kmalu bote potlej poskusili, kar so poskusili vsi, ki so ga na se vzeli, da je sladek in lohek.

S k l e p.

Tako tedaj vidimo, kako se je tudi ta četrta beseda Jezusova resnična skazala. Kakor se je pa ta, in une tri besede, ki smo jih danes premišljevali, tako se bo tudi resnična skazala beseda, ki jo je v današnjem evangelju govoril: „Tedad bojo vidili Sinu človekovega priti na oblaku z veliko oblastjo in častjo“. Gotovo se bo tudi ta beseda spolnila, zakaj Jezus jo je govoril, večna resnica, ki pravi: „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle“. Amen.

Pridiga za II. adventno nedeljo.

(Nar boljši prijatel naš; gov. J. R.)

„Janez je v ječi“. (Mat. 11, 2.)

V v o d.

Žalostno oznanilo nam donaša današnje evangelje! Glejte, tisti Janez, ki je Gospodu pot pripravljaj, resnico zagovarjal, sveto kot angele živel, Jezusa kerstil, vso Jordansko stran pokoro oznanovaje obhodil, ki je farizejem in saducejem njih pregrehe neprestrašeno očital, — tisti Janez je v ječi in v železje okovan! Kje? Na dvoru kralja Herodeža; na dvoru tistega Herodeža, kterega je večkrat prelepo učil; tistega Herodeža, ki ga je rad poslušal, in se ga tudi bal, ker je vedel, da je pravičen in sv. mož. Kaj pa se je Janez pregrešil? Nič se ni pregrešil; le resnico je kralju povedal, da mu ni pripuščeno žene njegovega še živega brata pri sebi imeti. Po tej prešestnici je prišel v zamero pri kralju, je prišel v ječo, je prišel ob glavo. Kako nestanovitna in minljiva je pač človeška prijaznost! Ali ni med dvorniki nobenega bilo, da bi za tega svetega moža prosil, da bi nedolžnega smerti otel? Nobenega ni bilo! Lep nauk vsem, kako malo se smemo na človeško pomoč zanašati, in da moramo le v Boga vse svoje zaupanje staviti. Le Jezus, božji Sin in naš Zveličar se je za v ječi vklenjenega Janeza potegnil, ga je pred ljudmi močno hvalil in povzdignil, ga je imenoval preroka, in še več kakor preroka, ga je imenoval angela in Gospodu pot pripravljavca. O ljubi kristijani! ki se tolikokrat poganjate za prijaznost in ljubezen ljudi, poslušajte in pokazal vam bom danes, kako nestanovitna in minljiva je vsa posvetna prijaznost; pokazal iz tega namena, da si Kristuša, našega Zveličarja, za svojega prijatla resnično in stanovitno izvoljite, ker le njegova prijaznost je prava, nespremenljiva, nezgubljiva in večna. Nastavite verne nšesa temu koristnemu poduku!

Razlaga.

1. Posvetni prijatli imajo meden jezik, sladko govoré, veliko obetajo, hribe in doline, ravnine in planine ponujajo; pa ravno takrat, kader jih nar bolj potrebujemo, radi svojo roko vmaknejo, svoj prijazni obraz zakrijejo in nam herbet pomolè. „Kjer je veliko šuma, je malo spraviti“. S ustmi prav radodaren je bil Laban do očaka Jakoba; obljubil mu je Rahelo svojo zalo hčer v zakon, pa kanil ga je in namesto nje mu kermižljavo Lijo posilil. Z jezikom čudo radodaren je bil Savelj do Davida; obljubil mu je starišo hčer Marob za ženo, pa goljufal ga je, ker mu mlajši Mikol za ženo vrine. Beremo sicer, da je kralj Asver svoji ženi Estri, Herodež svojega brata ženi polovico kraljestva obljubil; nikjer pa ne beremo, da bi se bila tem ženskim obljubljená polovica kraljestva v posest podelila. Navada sveta je, veliko obljubiti, malo ali nič pa podeliti; svet je podoben poletinskim oblakom, ki se polni mokrote nad našimi glavami vlačijo, pa se spet razgubé, in nam k večemu kake kapljice pusté.

Vse drugačna pa je božja prijaznost. Kar Bog izreče, nikoli ne overže. Le eno samo obljubo božjo mi naznanite, ktera bi se ne bila spolnila; jez pa vam jih iz sv. pisma lahko brez števila veliko povém, ktere so se do čerke spolnile. Bog je obljubil kralju Ecekiju, da bo zmagal sovražnika; in glej? prišel je, česar se kralj ni nadjal, Gospodov angel in pobil sam 185 tavžent sovražnikov. — Bog je obljubil Salomonu, da mu podeli modrosti, za katero ga je prosil; pa privergel mu je še toliko bogastva, da mu ga doslej še ni bilo tako bogatega kralja. Da je dobrotljivost božja večá, kakor si kdo misliti ali upati sme, beremo tudi v sv. evangeliu, Svatje pri ženitnini v Kani Galilejski si niso prederznili več upati, kakor še mervico vina, ki jim je že poteklo; pa božji Sin jim ga je obilniši naklonil in šest velicih verčev z víuom napolnil. — Ljudstvo, ki je za Jezusom v puščavo prišlo, ni več želelo, kakor toliko živeža, da bi od glada ne umerlo, pa Jezus jim je toliko kruha podelil, da jim je, ko so se ga vsi do sitega najedli, še veliko koscev ostalo. — Hlapec, ki je bil sto tavžent talentov dolžen, ni se prederznil več prositi, kakor za to, da se mu odloži čas povračila, in Gospod mu je ves dolg popolnoma odpustil.

2. Taka je božja zvestoba, ktera se od zvestobe pozemljiskih

prijatlov čuda veliko razločuje. Zakaj razločuje? Pozemljiski prijatli iščejo le svojega, ne našega dobička, in nas ljubijo, kakor lastovka spomlad, da se v nji razveseljuje; kakor beršlin drevo, po katerem pleza in mu moč pije; kakor čebelica rožo, iz ktere sladki med serklja. Nikar ne verjami, da tisti, ki pogostoma v tvojo hišo zahaja ali po noči pod oknom stoji, je tvoj prijatelj, — ne tebi, temoč sebi je prijatelj, išče sebe pogostiti ali sebi grešnega veselja napraviti, ne želi tebi dati, ampak odvzeti premoženje ali poštenje. Edini Bog je tisti prijatelj, kateri vse, kar je in ima, v vaš dobiček obrniti želi. Premislite, ali vam je mogel svojo voljo, da res vas osrečiti želi, lepši pokazati, kakor s tolikimi dobrotami, ki vam jih vsak dan deli? Kaj je bil namen, da je prišel na zemljo, v dolino solz? Kaj je bil namen, da se je 30 let trudil in delal med ljudmi? Kaj je bil namen, da je britko terpel in storil britko smert na križu? Kaj je namen, da vas je vstvaril, poklical v kaa. cerkev, da prejimate svete zakramente in večkrat zadobite odpuščenje grehov? Vse to dela Bog iz nobenega drugega namena, kakor da bi nas deležne storil svoje časti in zvelečanja, ki ga je od vekomaj imel.

3. Ako bi Bog le do tistih toliko dobrotljiv bil, ki mu njevogo ljubezen z ljubeznijo povračajo, kateri bi ga na kolenih noč in dan, kakor nebeški duhovi častili in molili, bi se nad to dobrotljivostjo božjo ne čudili. Prečuditi pa se ne moremo, da jo tudi takim skazuje, ki ga neprenehoma z grehi žalijo. Ravno tistikrat, ki si ti, človek! neznano na polju ali v vinogradu preklinjal, okrepčal ti jih je Bog z rodovitno roso; prav takrat, ko si ti zoperniku svojemu smert in pekel privoščil, vkrotil je Bog divjačino tistikrat, ki te je umoriti mislil; ravno tisti dan, ki si po noči strašen greh storil, položil je Bog pridigarju tako tehtne besede na jezik, da so te k pokori omečile. — Ali je tudi posvetna prijaznost, dasiravno razžaljena, še terdna in stanovitna? ali je ne popihne in ne vgasne kakor berljivo luč vsaka sapica? Dva dvorska služabnika kralja Faraona, veliki točaj in veliki pék, sta nam žive podobe nestanovitne posvetne prijaznosti; tista, ki sta večrej kraljevo posebno milost vživala, vergla sta se dans v tamno ječo in smerti vredna spoznala. Kaj sta se nek zadolžila? „Prigodilo se je, govori sv. pismo, da sta se zagrešila zoper kralja“. Glejte! „prigodilo“, namerilo, naključilo se je brez njih volje. Nista stregla kralju po življenji, nista bila kriva ne izdajbe, ne punta, temoč prigodilo se je po nevedama, da je kralj v kozarcu muho, in v kruhu kamniček dobil. Ta majhnota je bila zadosti, da sta se obsodila k smerti. Tako je človeško prijaznost razdreti dostikrat kako majhno delce, kaka naskriž beseda, kak neprijazen pogled — kak komarček — zadosti! Daslih bi bil svojemu pri-

jatlu veliko dobrega storil, vendar se zavolj majhnega razžaljenja vse pozabi in prijaznost za vselej razdere. Svet piše dobrote v prah; pregreške pa v kamen vdolbe. Od tod pregovor: „Nosi ves ljubi teden koga na roci, vsega bo pozabil, ako ga v saboto večer spet na tla posadiš“.

4. Še več rečem: Prijatelj dostikrat brez našega zadolženja prijatelj biti neha. Sv. Diadoh je djal: „Prijaznost po mesu, ki je duša ne sklepa, se lahko pri sleherni priložnosti razveže“. Ste slišali: „pri vsaki priložnosti se lahko razveže“, tedaj ne čaka kakega pregreška ali razžaljenja, zadosti je, da ti obožáš, ali da tvoj poprešnji prijatelj bogatišega prijatelja osledi. Moj kristjan! iz serca ti tvoje sdajnje ali še večje premoženje privoščim; povem ti pa, da, kader se bo jelo soluce tvoje sreče za goro pomikati in tvoje premoženje se zgubljati, vidil boš tičice, ki so ti poprej sladko prepevale, kljunček zapreti in po gnjezdih se potikati. Kako žalosten je bil stan pravičnega Joba, ki vsega premoženja obropan in s smerdljivimi ranami obdan sedi na gnoju! Koliko si je poprej prizadjal, si pridobiti zvestih prijateljev, kateri bi mu bili pomoč v nesreči! „Okoli je bil slepemu, uho gluhemu, zdravnik bolniku, nasitevavec lačnemu in oče ubožcem“. Ko je pa ob premoženje prišel in ob zdravje, bil je kakor stekel pes na gnoj veržen in v nobeno hišo vzet, ki bi ga bila branila hudega vremena! Porečete: „Obiskali so ga vendar trije prijatelji in ga jokaje milovali“. Prišli so res trije — prijatelji po kervi, pa ne po sercu. Ako bi ga bili res ljubili, ne bili bi ga pustili v takšni revii; bili bi mu ali z živežem in zdravilom ali z dnarmi pomagali. Zatorej jim je Job rekel: „Zdaj ste prišli, in zdaj, ko mojo nadlogo vidite, se bojite“. Se bojite pravi in zakaj bi se bali? Bojé se, oh! tako lažnjiva je človeška prijaznost! boje se, da bi jih ne poprosil, naj mu denarja in družega premoženja podelijo. Job sam je svojim prijateljem naznalil, da so se stroškov zavolj njega bali rekoč: „Sem vam mar rekel: Prinesite meni in podelite meni od svojega premoženja?“

Ljubi kristjani! povejte, ali je ktera vaša še tako velika nadloga Jezusovo ljubezen do vas zmanjšala, da ne rečem, pogasila? Gotovo nobena, kolikor večja je naša potreba, toliko večja je božja pomoč. „Janez Kerstnik“ leži v ječi in Jezus se za-nj potegne in ga očitno pohvali. „Gobovi“ so bili vsi nečedni in Jezus jih očisti; „suhoudni in sklučeni“ so bili ostudni in Jezus jih ozdravi; „od hudiča obsedeni“ so bili strašni, in Jezus jih reši; „Lacar je že štiri dni v grobu ležal in smerdel in Jezus ga vender ljubi. „Reva je rastla, milost in prijaznost božja se ni zmanjšala“, govori sv. Tomaž.

Kristjan! le tekaj okrog in išči si prijatlov in prijatlic, kolikor jih moreš dobiti. Toda vedi, da so vsi posvetni prijatli nestanovitni in minljivi, ako ne poprej, pri smerti te bojo vsi zapustili. Približal se bo čas, ko ti bo telesna moč pošla, in te huda bolezen na smerno posteljo vergla. Takrat bojo bežali od tebe vsi priliznjeni prijatli in se vsi prestrašeni zavolj tvojih vdertih in tamnih oči in neprijetnega duha za vselej od tebe poslovili, in od deleč eden drugega popraševali, ali jim boš kaj zapustil? Kdo, te vprašam, bo v tvoji poslednji sili in smertni težavi tvoj nar bolji prijatelj? Ali ne Jezus, naš Zveličar in Odrešenik? Prav On te bo obiskal, akoravno bi bil ti na pol ali ves gnjil, in se ti bo dal vžiti pod podobo belega krnha z dušo in telesom, s kervjo in z mesom po božji in človeški natori. Jezus bo takrat edino tvoje pribežališče, edina tolažba tvojega podertega serca; On bo tvoja sveta popotnica v srečno večnost. Ali verjameš to?

Ako to verjameš, zakaj se prederzneš tega svojega nar zvestjšega prijatla žaliti; ga žaliti iz nespametne ljubezni kakega posvetnega in toraj nezvestega in nestanovitnega prijatla? Kolikokrat te zgrabljivi volk v ovčji koži k loterni, goljufiji, maščenju ali krivi prisegi napeljuje in meniš, da je tvoj prijatelj; vbogaš ga in Boga razžališ! Oh, ako zdaj Boga memo vseh svojih prijatlov nar bolj, in svoje prijatle le zavoljo Boga ljubiti nočeš, sam sebi nesrečo in pogubljenje pripiši, ko v nadlogi in v smernih težavah od posvetnih prijatlov zapuščen pri Bogu nobene tolažbe in nobenega usmiljenja našel ne boš. Pomisli, kaj se je prigodilo kardinalu Volseju, kateri je kralju Angleškemu Henriku 8. svetoval, naj se da od svoje žene Katarine razločiti. Kraljeva poprejšna ljubezen do njega se je kmalo v nar huje sovraštvo spremenila. Zdaj pa je kardinal mlo zdihoval in rekel: „Jez nesrečni, ker nisem božje, temoč kraljevo ljubezen iskal, zgubil sem zavolj tega božjo milost, kraljeve pa ne doseget“.

S k l e p.

Zmodruj se, kristjan! po ptuji škodi, in da ti ne bo treba kdej, zlasti na mertvaški postelji poln obupanja zdihovati in divjati, zdaj — zdaj Jezusa, svojega nar boljšega prijatla čez vse obrahtaj, vsem prijatlom predpostavljaj, in njega tvojega edinega tolažnika in pomočnika nikdar ne razžali, — vekomej nikdar. Amen.

V god spočetja device matere Marije.

(Česa nas opominja praznik današnji ; gov. —f—.)

„V hudobno dušo modrost ne pride, ona ne prebiva v človeku, katerega ima greh pod oblastjo“. (Modrostne bukve 1, 6.)

V v o d.

Jezus Kristus pravi od hudega duha, „da je morivec (vbijavec) od začetka“. In res je taka, ljubi moji! Naše perve starše je spridil, okužil, onečastil, in nezmožne naredil na duši in na telesu s tem, da jih je zapeljal v greh. In ta strup ni obtičal le samo v korenini človeškega rodu, pri prvih starših, ampak se je vcepil v vse Adamove potomce (otroke), je okužil ves človeški rod. Ta strup imenujemo „izvirni ali poerbani greh“. Koliko škodo da nam je naredil ta greh na duši in na telesu, je znana reč. In dasiravno nam sv. kerst izvirni greh izmije in izbriše, ostane v nas vendar le še tolika mera slabosti in grešnega nagnjenja, da nam ves čas življenja prizadene dosti in predosti bojevanja in vojskovanja. Po pravici tedaj pravi Jezus od hudega duha, da je morivec od začetka.

Ker pa je izvirni greh tolikanj velik zleg, ki človeka ne pripravi le samo ob božjo gnado, ampak ga naredi tudi božjega sovražnika, vrednega jeze božje in večnega pogubljenja, lahko zapopadete, zakaj sv. cerkev uči, da je bila Marija brez madeža izvirnega greha spočeta? V omadeževanem telesu bi si naj čistejši in najsvetejši božji Sin gotovo ne bil izvolil stanovanja. Sv. Duh pravi v sv. pismu: „V hudobno dušo modrost ne bo prišla, in ne bo stanovala v telesu, ki je grehu podverženo“. (Sap. 1, 6.) In sv. Pavl piše: „Luč in tema, pravica in krivica, Kristus in Belial ne moreta skupej ostati“. (II. Kor. 6, 14. 15.)

Ljubi moji! toliko naj bo za zdaj zadosti iz nauka od neomadeževanega spočetja Marijnega, v čegar spomin je postavila sv. cerkev današnji praznik. Zdaj pa vprašujem: „Ktere druge koristne nauke in opomine nam še daje praznik Marijnega čistega spočetja?“ Le zvesto me poslušajte, povedal vam bom nektore!

Razlaga.

1. Neomadeževano spočetje Marijno kaže kristjanu na njegov prvi začetek, kaže na revščino, v kateri smo se znašli vsi o prvem trenutljeju svojega življenja, kaže na izvirni greh, ki nas je vredne delal večnega pogubljenja, še preden smo zagledali luč sveta. In bili bi se tudi res pogubili, ko bi ne bil prišel sam božji Sin nas odrešit. Misel na vse to je pač prav pripravna, vdušiti v nas ves napuh in vso prešernost in nečimurnost. Zakaj ravno zavoljo izvirnega greha nas imenuje sv. pismo gadjo zalego. In res smo prav podobni gadji zalegi, ker nismo strupeni le sami, ampak s strupom navdajamo tudi še druge. Strup izvirnega greha namreč, ki so ga dobili od svojih dedov, vcepijo starši tudi svojim otrokom; ravno tisti greh, ki smo ga mi podedovali od svojih predhodnikov, prepustimo v dedščino tudi mi svojim naslednikom. Po tem takem smo pač po vsi pravici primorani, spoznati svojo revščino, se ponižati pred Bogom, vedno ga hvaliti za odrešenje in postavljanje sv. kersta, kateri nam odvzame izvirni greh. Res se spodobi, da kličemo z Davidom: „Ne nam, o Gospod! temveč tvojemu imenu gre vsa čast“, (Ps. 113, 9.) ker si nas rešil strupa izvirnega greha!

2. Na dalje se danes opominjamo: da noben zleg ni tako velik, da bi ga Bog ne mogel spet od nas odvzeti. Kaj je pač bolj vkoreninjeno v našo natoro memo izvirnega greha? Bog pa nas zamore od njega ne le rešiti in oprostiti, ampak tudi ovarovati. Pervo je storil nad nami pri sv. kerstu, drugo je storil danes nad Marijo, ker je hotel, da je bila spočeta brez madeža izvirnega greha. Kar pa zamore Bog pri izvirnem grehu, zamore storiti tudi pri vseh drugih grehih. Oh, kako tolaživno in oveseljivo je to nam, ki smo se spet pregrešili po sv. kerstu! Zatoraj nikar ne obupaj, o kristjan! če so tvoji grehi tudi še tako veliki, če so tudi še tako strašni, če je njih število tudi še tako obilno, Bog ti jih zamore in tudi hoče vse odpustiti v zakramentu sv. pokore: ako le tudi ti to hočeš, ter se hočeš

spokoriti, poboljšati in storiti vse, kar je potrebno v odpuščenje grehov in v spravo z Bogom.

Pa to še ni vse: kar je tukaj rečeno v ozir greha, tega strašnega dušnega zlega, velja tudi od telesnih nadlog. Ni je nesreče, ne nadloge, ne težave na zemlji, ktere bi nam ljubi Bog ne mogel preložiti. Nikdar nikoli tedaj ne sme človek obupati nad božjim usmiljenjem in božjo pomočjo!

Proti koncu 6. stoletja bila je na Laškem nezaslišana povodenj in zraven še dragina in kuga. Bilo je, kakor bi se bili odmašili vsi vodnjaki na zemlji, in iz neba je lilo neprenehoma, ravno kakor bi se bil vtergal oblak. Po spričevanju sv. papeža Gregorja je bilo vse Rimsko mesto pod vodo razun tistih poslopij, ktere so na sedmerih gričih stoječe ravno kakor otoki molele iz vode. Ko se na zadnje vode razidejo in razteko, so pa tu in tam stoječe mlake spočele marsikako nalezljivo bolezen, in na posled prestrašno kugo. Če je že povodenj vgonobila silo veliko ljudi, spravila jih je kuga le še več v grob in pod zemljo. Da sprosijo si usmiljenje od Boga, naravnali so v Rimu očitne molitve. Še clo med procesijo, ktero so imeli v ta namen, umerlo je kar naenkrat 80 ljudi. Zvečer tistega dne pa je zagledalo celo mesto nad poslopjem, ki se je nekđaj imenovalo Moles Hadriani, bilo pa že dalj časa v grad predelano, angelja z golim mečem v roci; ta pa je zdaj meč vtaknil v nožnico, in je na to kuga jenjala. Od tistih malo se imenuje tisti grad Angeljski grad do današnjega dne.

Ljubi moji farmani! pomoč, ktero je s tim Bog poslal vsemu Rimskemu mestu v telesni nadlogi, pošilja ravno tako usmiljeno vsakemu človeku posebej v njegovi posebni nadlogi. Le to je treba, da v takem primerleju človek v svojem sercu ima živo vero in trdno zaupanje v Boga, in da, kakor tedajni Rimljani, tudi proti nebu steguje v priserčni molitvi svoje roke.

Če ti pa Bog tudi ne pošlje te pomoči, tako veš kar kristjan, da ti Bog tudi terpečemu ostane še zmerom dobrotni Oče, ki bo gotovo prav izpoljal nad teboj svoje dobrotne namene; in tudi to veš, da si dolžen, nositi svojo nadlogo z verno vdanostjo v sv. božjo voljo; in tudi veš, da moraš moliti, kakor je molil hudo stiskani Francoski kralj, rekoč: „O moj Bog, vem sicer, da moram voljno terpeti vse, kar mi naklada vsemogočna tvoja roka; toda od koga — če ne od tebe samega — bi pa smel pričakovati potrebne moči, da ne bom obnemogel v svoji žalosti? Stoj mi toraj na strani ti, ki si mogočen, pokrepčaj me, da ne bom godernjal nad tvojimi prestrašnimi sodbami in sklepi, ampak jih bom zamogel ves vdan moliti!“ —

Potolaženi toraj zaupajmo na božje odpuščenje, kader smo grešili; zaupajmo na božjo pomoč tudi v telesnih potrebah; zakaj današnji praznik nam daje pravico k obedvojnemu; nikar pa tudi nikdar ne obupajmo, če Bog za našega zveličanja voljo časnega terpljenja ne odvzame od nas; zakaj pri vsem tem le še vedno ostane naš ljubeznivi Oče, ki bo gotovo vedel stisko tako obrniti, da se nam bo naposled iztekla v blagor in prid.

3. Tretjič nas praznik neomadeževanega spočetja Marijnega opominja k spokorjenju. Pač bi nam bil slab dobiček, ko bi danes gledali sicer v zerkalo, katerega nam nad neomadeževano Devico sveta cerkev postavlja pred oči, če bi pa pri tem svojih lastnih madežev, madežev svojih grehov, ne zagledali in ne spoznali, in ne hiteli si jih izmiti in izpirati iz duše v zakramentu svete pokore.

Oh, ljubi farmani! nahajajo se mnogi mnogi med vami, za voljo katerih moram večkrat ponavljati eno in ravno tisto svarjenje, ki se le težko ali pa še clo ne pripravijo se čisto omiti na duši, dasiravno se nahajajo v naj večih grehah! — Jezus Kristus je prišel enkrat v mesti Korocajn in Betzajda, je pridigoval prebivavcem in jih opominjal k pokori; pa se le niso hotli spokoriti od svojih grehov, in niso hotli sprejemati njegovih nauk, dasiravno jih je poterdoval z čudeži; zatoraj jim je zažugal, ter zaklical: „Gorje tebi Korocajn! Gorje tebi Betzajda! zakaj ko bi se bili v Tiru in v Sidonu godili čudeži, kateri so se godili pri vas, bi se bili zdavnej v rasovnik (ojstrem oblačilu) in v pepelu sedé pokorile. Pa bo tudi Tiru in Sidonu ložej pri sodbi kakor vam.“ (Luk. 10, 13. 14.)

O vi grešniki! ki leto za letom slišite oznanovati čudeže Gospodove po sv. evangeliju; ki vas leto za letom k pokori sklicuje Jezus Kristus po svojih namestnikih, mašnikih, in pokoro vendar le zametujete, — kakšen bo na posled vaš konec? Ali ne bo Jezus prisiljen zaklicati na zadnje tudi nad vami prestrašno „gorje!“

V nekem kraju je leta 1854. na praznik neomadeževanega spočetja, ki je bil na petek padel tisto leto, prišlo nekaj mož v gostivnico. Kerčmarica je ravno pripravljala pečenko, ki je zadisala po vsi hiši. Možje v hišo pridši pravijo, kako močno da se jim je pečenka zaželela. Kerčmarica reče svojemu možu: „V moji spavnici zamorejo gosti jesti pečenko brez vsake skerbi“. Eden zmed unih pojedljivcev pa vendar pokaže na podobo Križanega, ki je tam visela, in pravi: „Vse prav in dobro, ko bi nas le Ta-

le ne vidil!“ Kerčmar odgovori: „Temu se lahko pomaga“, in podobo oberne v steno. Ko se pa spet okoli oberne, zverne se mertev na tla vdarjen od mertuda. Ali so gosti potem pečenko jedli, ali ne, pismo, iz katerega je vzeta ta prigodba, ne pové. — V drugi deželi sta dva umetnika (tehnikarja), eden protestant, drugi po imenu katoličan na vseh Svetnikov dan (menda l. 1854.) postavio (štatio) neomadeževane Marije Device s stebra vergla, ki je stala pred hišo nekega gornika, in je bila njegova lastnina. Gornik je to spazil in oskrunjevalce dotekel, ter jih med tepeži gnal pred sodbo, ktera jih je obsodila, da sta morala škodo poverniti. V štirih tednih za tem pa je katoliški umetnik umrl za legarjem, umrl ta zadolženi oskrunovavec svetih reči, zadolžen tem hujši, ker so njegovi starši bili dobri in keršanski ljudje. (Zg. Danica 1855.) — V Trapani na Sicilijanskem otoku so se sprebajali 17. dan julija 1862. leta po mostovžu minoriškega samostana štirje vojščaki, katerim je bilo ondi odkazano stanovanje. V nekem kotu se je znašla podoba čistega spočetja Marije Device, s to so gerduni počenjali svoje norčevanje, ter so s smodkami (cigarami) med mnogoterimi brezbožnimi besedami pomazali in onečastili obličje preblažene device Marije. Kmalu po tem se vernejo v svojo stanico, in tamkej še dalje vganjajo svoje pohujšljive šale in bogokletno norčevanje; kar neprenehoma zahrušči sobni strop, in — ko bi trenil — so trije vojščaki mertvi, četerti pa je tako zmlinčen, da je tudi on v malih minutah sklenil svoje nesrečno življenje. (Zg. Danica 1862.) — Druga tej prav podobna prigodba se pripoveduje tudi iz Sicilijanskega otoka, in se je godila ravno tega leta v neki vasi. Nek malopriden mladeneč, ki je že od njega dni zoperval svetemu očetu papežu in vsi duhovščini sploh, sperl se je bil z enim svojih nevrednih tovaršev. Med tem pa, ko se prepirata, bruhal je hudovoljni mladeneč tolike grozovite preklinjevanja zoper neomadeževano devicec Marijo iz svojih nesnažnih ust, da so se clo njegovemu tovaršu spred groze lasje ščetinili. Komaj pa preteče kake pol ure po tem bogokletnem prepiru, in se mladeneč poverne v svojo stanico, loči se kar nana doma bervno iz stropa, ter telebi hudovoljnežu na glavo s toliko močjo, da mu glavo stre, in ga mahoma umori. Groza in strah spreleti vse pričujoče ljudi, kateri so vsi z enim glasom terdili rekoč: „To je kazen pravičnega Boga!“ — O da bi pač ti strašni zgledi oči odperli vsem nespokorjenim grešnikom, ter jim serce ogreli in vneli za pravo pokoro in resnično poboljšanje!

Oh, grešniki! pomislite vsaj, da že pobožni Job ima to za naj večo nespamet, če grešnik tako ponidoma zgublja v svojih grehah čas sedajnega življenja, ki mu je dan za pokoro, in v tem obilniši meri sklicuje nad se jezo božjo.

K svetemu menihu (redovniku) Štefanu prišel je svoje dni neki vojak, ter mu je rekel: „Oče, ne želim, da bi ti zame Boga prosil; zakaj jaz ljubim svoje grehe, in toraj tudi nimam nobenih želj po tvoji priprošnji“. Močno žalostnega so te prešerne in prederzne besede naredile svetega moža, in je rekel svojim bratom, tovaršem redovnikom: „Prosimo Boga, da odvzame temu človeku njegovo nespamet!“ In res je bila tolikanj zdatna in vspešna ta molitev, da je vojščak se kmalu spet povernil, ter odpuščanja prosil moža božjega, in se omil od vseh madežev greha s pravo, skesano spovedjo in resnično pokoro.

O vi grešniki! ki, če ravno ne z jezikom, pa vsaj s srcem ravno tako govorite, kakor ta vojak, glejte! tudi meni ne ostane drugega več, kakor da molim za vas, seosebno pri sveti maši, da bi vas Gospod Bog v svojem neskončnem usmiljenju na priprošnjo najčistejše in neomadežne Device Marije, rešil vaše nesrečne nespameti, in vam dodelil gnado pokore; nič drugega mi ne ostane več, kakor da vas prav goreče Mariji priporočim, naj bi ona prosila za vas!

S k l e p.

Glejte, ljubi farmani! na tako koristne reči nas opomnuje današnji Marijini praznik. O da bi pač ti opomini tudi nad vami ne bili brez uspeha; o da bi vas pač podbudili in ogreli, naj ljubite Boga in pobožno častite neomadeževano Devico! —

Zdaj pa vsi hvaležni oči in serce povzdignimo k Bogu, ki je dal Devici toliko prednost, jo povzdignil k toliki visokosti! Žnje lastno besedo povzdignimo glas k Očetu vse milosti, delivcu vseh gnad, ter recimo: „Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se zveseljuje v njem, mojem Zveličarju, zakaj ozerl se je na nizkost (ponižnost) svoje dekle. Srečno jo imenujemo mi, in jo blagrujejo vsi narodi zemlje. Zakaj velike reči jej je storil on, ki je mogočen in sveto njegovo ime!“ Amen.

Pridiga za III. adventno nedeljo.

(Varujmo se greha, ker je Bog povsod pričujoč; gov. A. Š—c.)

„V sredi med vami stoji, kterega vi ne poznate“. (Joh. 1, 26.)

V v o d.

Tudi jaz vam v zdajnem adventnem času ne morem nič lepšega nasproti klicati, kakor vas spet in spet opominjati na besede Janeza Kerstnika: „Poravnajte pot Gospodov!“ Morebiti bo pa kdo izmed vas vprašal: kako pa zamorem pota Gospodove poravnati? Na to tebi ljubi kristjan! povem in odgovorim: Imej vselej pred očmi tistega, od kterega danes sv. Janez tako ponižno tako priserčno, ljubeznjivo in resnično govori: „V sredi med vami stoji, kterega vi ne poznate, kteri je večji od mene, kteremu jaz nisem vreden jermenov od čevljev odvezati“. Jezusa Kristusa morate vselej pred očmi imeti in pota Gospodove so že poravnane.

Kdor Boga vselej pred očmi ima, tisti se greha skerbno varuje in sveto živi. Le zatoraj ljudje tolikokrat grešijo, le zatoraj ljudje tako malo dobrega storijo, ker na svojega Boga pozabijo. Sto in sto ljudi tistega poznati noče, od kterega sv. Janez pravi, da v sredi med vami stoji. — Ali hočeš zvedeti, ljubi moj! zakaj Boga tolikokrat razžališ, zakaj v greh tolikokrat zablodiš? Glej, to se godi zategavoljo, ker svojega Boga nimaš vselej pred očmi, ker velikokrat pozabiš, „da je Bog povsod pričujoč“. In to imenitno resnico hočemo danes na kratko premišljevati, da bi se greha tem skerbneje varovali. Ti pa, o Bog! kteri v sredi med nami stojiš, daj nam svoj sv. žegen, da bomo to veliko resnico prav spoznali.

Razlaga.

Ko bi mi svojega Boga, svojega Očeta in največega dobrotnika, svojega nekdanjega sodnika vselej pred očmi imeli in na njega mislili: ali bi bilo tedaj še mogoče, da bi ga po kakem smertnem grehu še razžalili? Mislim, da nikar ne.

1. Kralj David prepeva v svojem psalmu: „K tebi sem povzdignil svojo dušo in moje oči so vselej k tebi obrnjene“. In glejte, kakor dolgo je David vse to spolnoval, tako dolgo je bil mož po volji božji, in tudi Bog svojih oči od njega ni obrnil. Le eno samokrat je David pozabil na vsepričnočnost božjo; le eno samokrat je obrnil svoje oči od Boga na ženo Betzabo, in že je postal prešestnik in ubijavec. Tako globoko je padel, ko je pozabil na povsod pričujočega Boga. S tem nas kralj David uči, kako pazljivi da moramo vsakčas biti, da v greh ne zaidemo. Po svoji ostri pokori pa, katero je delal ves čas svojega življenja, nas opominja kakšna bi imela biti tudi naša pokora. — Morda kdo poreče: Moja natora, moja goreča kri, moja slabost, napeljevanje od drugih in lahka priložnost so me napeljale v globočino pregrehe. Pa ni tako, ljubi moj! Le zategavoljo, ker nisi pomislil, da je Bog povsod pričujoč, da Bog vse vidi, da Bog vse vé, zategavoljo si grešil, in to je krivo tvoje pregrehe.

2. Egiptovskega Jožefa je hotla celó njegova kraljica v nečisti greh zapeljati. To je bila gotovo velika skušnjava za mladenčca, kateri je bil še tudi suženj kraljice. Kaj pa je storil egiptovski Jožef? Sveto pismo nam pové, da je bežal in pustil svoj plajš v rokah nesramne kraljice. In kaj je njega v tej skušnjavi tako močnega in terdnega storilo? Nič drugega, kakor to, da je vedno mislil: „Kako bi zamogel jaz kaj takega storiti in grešiti pred vsevedočim Bogom, mojim dobrotnikom?“ — Dragi mladenčci! zapišite si lepi zgled egiptovskega Jožefa z zlatimi in neizbrisljivimi čerkami v svoj spomin, potem bo oblačilo vaše nedolžnosti ostalo belo ko sneg. Spominjajte se vselej, da je Bog povsod pričujoč, in stali bote v vsaki skušnjavi terdno ko dob, katerega tudi največi vihar podreti ne more.

3. In kaj pove nam sv. pismo od sramožljive Suzane? „Vertne vrata so zaperte in nikdo nas ne vidi in ne sliši“, tako sta govorila tista stara nesramneža, ktera sta hotla sramožljivo

Suzano v greh zapeljati. Ali pridna deklica si je mislila: „Čeravno sem sama in vse zaperto, vendar gleda me tisti, kateri vse vidi in sliši, kteremu nobena noč ni pretemna, pred kterim nobene vrata niso zadosti priperete. Boljše je, da se zamerim tema dvema, kakor da bi padla v roke vsemogočnega Boga, kateri bi me z vso ojstrostjo kaznoval, ako grešim“. Tako se je vojskovala slaba deklica zoper dva velika sovražnika njene nedolžnosti; tako se je vojskoval in tudi srečno zmagal en anđel v ženski podobi zoper dva peklenska sovražnika. — O da bi Bog dal, da bi vse dekleta sramožljivo Suzano posnemale! Kako bi občutile nebeški mir že zdaj v svojem sercu, dokler še na zemlji prebivajo. S kako terdnim zaupanjem bi šle ob smertni uri vesele k Jezusu v boljšo nebeško deželo. Anđelji božji bi je z neizrečenim veseljem spremljali iz te solzne doline pred božji tron.

4. Neverniki padejo trepetaje pred svoje lesene, kamnate ali rudaste bogove, kateri imajo ušesa, pa ne slišijo, kateri imajo oči, pa ne vidijo. Neverniki je božajo in jim darove prinašajo, da bi je njihova roka ne zadela, čeravno je toga in škodovati nikomur ne more. — Mi kristijani smo pa v naročji sv. Jezusove cerkve, v luči prave vere, rojeni in izrejeni; in vendar smo proti Bogu bolj nehvaležni ko neverniki, kateri pravega Boga ne poznajo. Vsak dan nam ljubo solnce vzhaja, vsak dan sprejemljemo od Boga tako veliko dobrot, pa vendar na njega radi pozabimo, vendar ga tolikokrat žalimo, ker doprinašamo velike pregrehe. Tako živimo in tako se obnašamo, kakor da bi Boga ne bilo povsod; sveto pismo pa pravi: „Kam pojdem pred tvojim Duhom, kam pobežim spred tvojega obličja? Ako grem gor v nebo, ti si tam; ako grem dol v pekel, tam si tudi. Ako bi z daničnimi perutami zletel in na kraju morja prebival: tudi tje bo me tvoja roka peljala, in tvoja desnica me deržala“. (Ps. 138, 7 — 10.)

5. Med pagani najdejo se tudi taki, kateri solnce za svojega Boga imajo. O tistih se pripoveduje, da se po dne ne upajo kaj hudega storiti, ker mislijo, da je njih Bog vidi. Še le tedaj, ko je solnce zašlo za goré, začenjajo svoje spake vganjati. Glejte kristjani! tako delajo neverniki; mi pa, mi kristjani se ne bojimo Boga nebes in zemlje, čeravno med nami stoji in nas vselej gleda. Bog v gromu in tresku, v povodnji, v oblakih, v močnem vetru, v potresu z nami govori, on nas s točo in ognjem kaznuje, nam sušo in močo pošilja; pa vendar ga pozabimo in delamo, kakor bi njega nič ne bilo na svetu. Oh, dragi kristjani! kje je naša vera v povsod priučujočega Boga? Skoraj čisto vsahnila je v zdajnem času in zginila iz naših dežel; od tod je toliko

hudobije in toliko pregreh. Tistega, kateri v sredi med nami stoji, spoznati nočemo, zatoraj nam pa tudi on nekdanj poreče: „Poberite se od mene, jaz vas ne poznam!“

S k l e p.

Keršanske duše! da se nam kaj takega ne prigodi, imejmo v živi veri vedno tistega pred očmi, od kterega sv. apostelj Pavl pravi, „da v njem dihamo, v njem se giblujemo in smo“. Ves čas našega življenja imejmo Boga pred očmi in v grehe zapadli nikoli ne bomo. Amen.

Pridiga za IV. adventno nedeljo.

(Prerok v puščavi; gov. L. F.)

„Pripravite pot Gospodu, ravne storite njegove steze“. (Luk. 3. 5.)

V v o d.

H kraju že idejo blagi dni tihega pričakovanja; po nar srečniši noči bode skorej zaskital nar lepši dan. Še nam kliče dans prerok v puščavi: „Pripravite pot Gospodu, ravne storite vse njegove steze, vsaka dolina naj se napolni, vsaka gora naj se poniža, kar je krivega, bodi ravno, in kar je ojestrega, gladke pota“. Pa kmalo bomo zaslišali angelske pesmi miloprijetni glas: „Slava Bogu po višavah, mir na zemlji ljudem, ki so dobrega serca“. Dans še kliče kat. cerkev: „Rosite nebesa nam pravičnega — oblaci vi ga nam dežujte. Odpri se zemlja in rodi nam Zveličarja“. Čez malo dni pa bomo že s pastirci pri jaslicah klečali, molili in gledali večnega kralja v uboštvo, neskončno lju-bezen v terpljenju.

Bliža se dan, da bo prišel Jezus zveličar; vsi želite, da bi prišel tudi v vaše serca! Ali ste pa tudi njemu čednega in vrednega prebivanja pripravili? Ste mu pripravili jaslice v ponižnem sercu, ste mu poravnali pot do vaših sere v zakramentu sv. pokore, ste napolnili jame mlačnosti, malovernosti in nezaupanja? So znizane v vaših sercih gore prevzetnosti, povišanja in samosvojega dopadenja, ki so vsemu dobremu močno nasproti? So zvrnane vse krive pota, krivice, zalezovanja in hudega poželenja?

Srečna je duša vsaka, koja je to storila, kar prerok v današnjem sv. evangelju kliče, in je v čistem, spokorjenem sercu nebeškemu prihodniku Jezusu prebivanje pripravila; nji veljajo angelske besede: „Mir na zemlji ljudem, ki so dobrega serca“. Taka duša nar lepši, nar veselejši sveti dan v svojem sercu obhaja. „Od sreče in veselja takšne duše“ hočem danes govoriti, in od velike nesreče Jezusa spet zgubiti. Pripravite se!

Razlaga.

1. Lepi in prijetni dni našega zveličanja so še zdaj, ali ste jih si v prid obrnili? Jezus nas je iskal in klical, ali ste poslušali vsi njegov mili glas? Ponujal je in še ponuja nam svojo gnado in milost, o da bi je ne bil noben ne zavergel! O srečna, presrečna si keršanska duša ti, ki si ljubeznjivo klicanje poslušala, Jezusa ubogala, in v čistem spokorjenem sercu pripravila mu čedno prebivanje! Glej zasvital se ti je veliki sveti dan. Prišel je Jezus tvoj zveličar k tebi, v tvojem sercu si je napravil prebivanje. Veseli se srečna keršanska duša. Jezus tvoj odrešenik je prišel pa nikar s praznimi rokami; nebeške darove neizrečene vrednosti seboj prinese, in tebi daruje. Prinesel ti je mir božji, kterega so že angeli oznanovali tim, ki so dobrega serca. Mir je prinesel, mir, tako srečen in sladek, kakoršnega svet ne more dati. Da bi nam svet vse mogel dati, tega miru, ki ga Bog spokorjenim grešnikom da, svet ne more dati. Duša ne najde pokoja, dokler v Bogu ne počiva. Vlegli so se že viharji, ki so pred tebe, kerš. duša! previhrovali, v pokori očiščena vest je podobna mirnej bistrej vodici, v kteri se božje obličje vglada.

Bila je duša pred v oblasti hudega, terdo in močno vezana od grehov; sedaj je prosta, Jezus v nji prebiva in raztergane so grešne vezi. Sovražila si ti pred Boga in bila si ostudna pred

Bogom; sedaj si ljubej božji. Bog ima nar večje dopadenje nad tebo, cela nebeška družina se te veseli, in ž njimi vred prepevjaš: „Čast in hvala Bogu po višavah“. Bila je duša pred strahovita jama, kjer je hudobni z vsemi svojimi peklenskimi pošastmi stanoval; sedaj je pa čeden, svetel tempelj sv. Duha, kjer Bog s svojo obilno gnado z veseljem prebiva. Gost mrak in gerda megla objema dušo, dokler je v pregrešnosti; kakor hitro pa Jezus v njo pride, začne se daniti; vse kote razsvitluje, temna megla zgine, vse je svitlo in lepo v taki duši, nar lepši syeti dan. Duša v grehu je bila otrok hudega in božje jeze; v stanu božje gnade je otrok božje ljubezni, nevesta nebeškega ženina. Peklu je zapadla, in med zaverženimi duhovi v strašnih bolečinah jej strašno plačilo zapisano; sedaj je pekla rešena in v nebesih med izvoljenimi jej domovanje pripravljeno. Jezus te je pred solzami iskal, ko si se mu dala najti in na ramah k čedi zanesti, z veseljem zraven tebe hodi. Je tvoj prijatelj, tvoj tovarš, tvoj varh in vodnik.

O srečen, vesel stan tako srečne duše! Da bi jih bilo takih veliko med nami, da bi vselej tako ostalo! Nebo in zemlja ga ne moreta objeti; spokorjena, čista duša mu pa je prijetno prebivališče! O srečna si, spokorjena duša v gnadi božji; kako bi mogel tvojo srečo, tvoje veselje popisati. Kralj nebes in zemlje, Jezus Kristus se je ponižal v tebe priti in v tebi prebivanje vzeti. Pa kako bi mogel z besedami povedati ljubezen božjo, ki je rekel: „Moje veselje je med vami prebivati“. Med nami, ki smo ga na križ pripravili in ga še dan na dan tolikokrat žalimo. Ali oh! koliko jih najdeš, o usmiljeni Jezus, da bi mogel v njih prebivati? O nar slajši Jezus, kako smo mi vredni tolike ljubezni, da ti večno čast, da nebesa zapustiš, in v naše serca hitiš, kjer komej v majhnem koticu tesno prebivanje najdeš! O nezapopadljiva ljubezen božja do nas, in nasproti, kakšna nehvaležnost od nas? Cel in vsaki dan se nam daruješ, kako težko se pa nam zde, tebi le trohico našega serca darovati? O neizrekljiva ljubezen in dobrotljivost božja; toliko si ti storil, toliko preterpel, toliko nas ljubil; kako pa pride, da te tako malo ljudi ljubi? O da bi v prihodnjic nikar ne bili več med nehvaležnimi. Daj mi, daj nam vsem pred vsem gorečo ljubezen do tebe, pridi Ti k nam, in med nami prebivaj, vsem daj pokusiti veselje in srečo spokorjene duše, v kateri ti prebivaš, za to te narveč prosimo, usliši nas!

2. „Zdaj so prijetni dni zveličanja“. Pa bojim se preljudi, da bi jih ne bilo tudi med nami veliko, katerim so bili ti dni neprijetni, dnevi pogubljenja. Od katerih bo moral Kristus reči: „Klical sem vas, pa me niste poslušali“, iskal sem vas, ali ležali ste pred menoj. Ponujal sem vam večne darove, pa ponujenih

darov niso hotli prijeti. Poslušajte, kaj sv. Duh vas uči: „Ne odlagaj se k Gospodu poverniti, ne odkladaj od dne do dne: zakaj njegov srd bo naglo prišel“. Danes, zdaj, vam še usmiljenje ponuja, jutre ga ne bo. Ah, tudi med nami jih bo, od katerih bi se mogle reči besede evangelista: „Prišel je v svojo last, in svoji ga niso sprejeli“. To so tisti, kateri ne poslušajo aposteljna, ki pravi, „da je že ura, vstati od spanja“ — in nas opominja: „Verzimo od sebe dela teme, in pošteno hodimo, kakor po dnevu“; ne poslušajo prerokov glas vpijočega v puščavi: „Pripravite pot gospodu“. Oh tresem se jez namesto vas, da bi se nad vami ne spolnile besede Gospodove, ki jih je po preroku Jeremiju govoril: „V življenju so mi herbet obračali, ne pa lica; na zadnje bojo pa mene na pomoč kličali, pa jim porečem: Kje so zdaj vaši bogovi, ki ste jih drugač molili?“ Prepustim in zročim vas molitvi kat. cerkve in vseh keršanskih bratov, in obernem se k tem, od katerih evangelist Luka govori, rekoč: „Kedar nečisti Duh iz človeka pride, hodi po suhih krajih, in išče pokoja, in ker ga ne najde, pravi: Vernil se bom nazaj v svojo hišo, od kodar sem izšel. In kedar pride, najde jo pometeno in osnaženo. Tedaj gre in vzame še sedem drugih, hujših kakor je on, seboj in grejo vanjo in tam prebivajo. In poslednje tistega človeka, je huje, kakor prvo“. Nesramni prešestnik, ti si se svojih grehov obtožil, in se obljubil, rajši pred umreti, kakor Boga z nar manjšim grehom več razžaliti. Ali se še spominjaš; komu in kaj si obljubil? Ti se podaš spet v tiste priložnosti, v katerih si pred grešil. Oh, kaj te v njih čaka; komej si pretergal grešne vezi, vnovič se že spet zapletaš; komej si Jezusa v svoje serce sprejel, že spet ga iz serca izganjaš in mu slovo daješ. Angelj varh, ki si je ti tako ljubeznivo bližal in ti nagovarjal, že spet zanemarjen stoji, njegov glas ne poslušáš. Jezus te je novo oblekel, in ti hitiš novo obleko hitro pretergat. Jezus te je čedno opral in očistil, ti se pa le vnovič omadežuješ.

Oh kako nehvaležen si, kako gerdo povračáš neskončno ljubezen! Kristjan! komaj si se izkopal iz globoke jame slabe tovaršije, ki ti poštenje jemlje, dobro ime krade, telesno zdravje podkopluje, dušo pa na rob pogubljenja pripravlja. Oh pa vendar le spet dirjaš v stare tovaršije; mar ne vidiš, kako se od dne do dne močnejši vežeš. Ali te perva nesreča še ni dovolj podučila; povem ti, poznejši stan bo hujši ko prvi. Poglejte na Marijo Magdaleno in Petra, Marija Magdalena je veliko grešila, je svoje grehe objokala, pa ni se podala več v pregrešne družbe. Jezus ji je veliko odpustil, ona se je pa tudi vsake priložnosti varovala, kjer bi mogla grešiti. Peter je Jezusa zatajil, solze so mu se po licih vderle, pa ni več nikoli Jezusa zatajil. Ti se hočeš poboljšati, pa vendar si le napravljáš skušnjave, misliš, da boš za pri-

hodnje močnejši. Tvoje oči so budile v tebi pregrešne misli, hudobne želje. Pa tako radovedno in poželjivo jih sukaš, ko pred; jih paseš prav nespodobno! Tvoj jezik je bil kačji strup tebi in bližnjemu; vendar ga nočeš berzdati. Skoz tvoje usta so prišli zapeljivi marnji, pa ah ti se jih še vendar ne varuješ, nespodobnemu klafanju se še zdaj nar rajši odpirajo. Tvoje noge so nar rajši hodile po poti, ki pelje v pogubljenje: komej si ž njega stopil, silijo in hitijo spet na stari pot. Veliko krivice so tvoje roke zakrivile. Pa še ni ti mar od krivice jih varovati! Oh gorje, kako slabo in nevredno prebivanje Jezusu pripravite. Hočete da bi se v vašem sercu danilo, in zasvital veliki sv. dan, pa z gostimi meglami zakrivaste serca, da bi ne moglo sonce presijati terdega mraka. Oh! kaj bi pa od teh rekel, ktere še v tem sv. časni gnade in milosti pridejo k spovedi! Ali ah! nikar da bi se čisto spovedi, nikar da bi se z Bogom spravili — oh le, da bi staro, veliko, hudobijo še z neskončno večo povečali. Pridejo Boga in sebe slepit, pa slepili bojo sami sebe, Boga nikdar. Svoje grehe zmanjšujejo in lepšajo, dušno gerdobo hočejo zakriti; ah ali pač vejo, kaj storijo. Rože hočejo nanositi, in z cveticami si postlati čez strašno jamo, kjer nar strupniše kače prežijo. Oh le tega ne storite, ki je izmed nar hujšega nar gerše. Vbogajte in poslušajte aposteljna, ki pravi: „kdor nevredno je in pije, vživa si večno pogubljenje“. — Bog se vas naj usmili in temo vaših serc razsvetli.

S k l e p.

Obernem se pa zdaj k vam preljuje, od Kristusa očiščene duše in vam rečem z besedami Jezusa Kristusa: Glejte zdravi ste, nikar več ne grešite, da se vam kej hujšega ne zgodi. Vi, ki mislite, da terdo stojite, varujte se, da več ne padete. Že so pred nami veseli dni, da bomo slišali angeljsko petje: „Čast Bogu po višavah, mir na zemlji ljudem“; glejte to petje se vam poje. O srečna presrečna si keršanska duša ti, ki boš v čistem, spokornem sercu obhajala spomin, (prihod) tvojega Zveličarja in Kristus bo prišel in prebivanje v tvojem sercu vzel, tempelj boš nar Svetejšega. Recite pa tudi Bogu hvalo za vso neskončno ljubezen! Pripravite pot Gospodu, da bote z angeljci mogli prepevati; „Čast Bogu po višavah, mir na zemlji ljudem, ki so dobrega serca“. — Tudi vi ste vidili zveličanje božje. Amen.

Pridiga za Božični praznik.

(Jezusovo rojstvo poverne Bogu čast, ljudem pa mir; gov. L. E.)

„Čast Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem dobre volje“. (Luk. 2, 11.)

V v o d.

„Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ktero bo vsemu ljudstvu: Danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod“, to, preljubi moji, je glas, to so besede tistega sporočila, ki ga je svet 4000 let pričakoval. „Danes vam je rojen Zveličar“ — to je tista prigodba, ktero je Bog Adamu, Abrahamu in Davidu obljubil, o kateri so preroki govorili in po kateri so hrepeneli vsi pobožni starega testamenta. „Danes vam je rojen Zveličar“ — to je tista dobrot, ktero je Bog sklenil skazati Adamovim otrokom, ktere je izvirni greh priklenil na satanove verige, otrokom, ki so od svojih prvih staršev podedovali greh, smert in pogubljenje.

Tista preblaga noč od 24. do 25. decembra leta 4000 od stvarjenja sveta je z zlatimi čerkami vpisana v velike človeške bukve in v serce vsacega kristjana; zakaj naj imenitniša božja obljuba se je to noč spolnila. Kralj vseh kraljev se je rodil, sam Bog je v človeški natori na svet stopil, človeštvo odrešit in ljudi napeljavat, naj bi vsak človek božji postal. Božična noč! oh zares srečna noč, ki je gledala rojstvo Zveličarjevo, oh zares božja noč v kateri so se nebesa z zemljo sprijaznile in Bog s človekom mir naredil. Ta znamenita noč je bila vredna slišati angeljsko petje: „Čast Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem dobre volje“.

Oh, bratje moji, sestre moje, kako obilne so dobrote, ki jih rojstvo Sina Božjega ljudem oznanuje! In ravno teh dobrot, teh milost moramo se deležne storiti, ako hočemo okusiti in uživati to veselje, ki napolnuje zavoljo Kristusovega prihoda serce vsakega kristjana. Ktere pa so tiste neskončne milosti in dobrote, ki jih

nam to rojstvo obeta in da? Čujte in poslušajte nebeške duhove; oni jih danes pastirjem oznanujejo: „Čast Bogu na višavah — in mir ljudem na zemlji“. Jezusovo rojstvo Bogu odvzeto čast zopet poverne; to rojstvo ljudem zgubljeni mir in pokoj zopet najde in dodeli.

S temi besedami sem vam, moji poslušavci, tedaj razodel veliko skrivnost Kristusovega rojstva, katero hočemo danes bolj na drobno premišljevali. Jaz pravim:

I. Jezusovo rojstvo Bogu poverne zgubljeno čast, katero so mu ljudi po sili vzeli;

II. ljudem pa zgubljeni mir, katerega so si sami jemali.
— Poslušajte!

I.

Bog je človeka vstvaril, da bi njega spoznal, častil, ljubil in njemu služil. Bog je sam od sebe nar popolnejše bitje, neskončen in vsegamogočen; zato ga mora človek moliti, kakor svojega nar višega Gospoda. Bog po očetovsko skerbi za vse; zato ga mora človek ljubiti, kakor otrok ljubi dobrega očeta in ker je Bog neskončno moder, mora človek svoj um in svojo pamet kakor dar pred njegov tron položiti, kader so mu resnice svete vere tamne in jih on razumeti ne more.

Te dolžnosti, ljubi moji, zapisal je Bog človeku v serce, te dolžnosti mu oznanujejo vse stvari. Pa ravno te dolžnosti si je človek kmalo iz glave izbil in iz serca izbrisal. Kmalu je začel gledati samo na stvari, za stvarnika je postal slep in si je svoje bogove izmislil. Od stvarnika je prejemal dan na dan dobrote, pa mu ni vedel za nje nobene hvaležnosti, nobene ljubezni; postal je podoben tisti kači, katero je nekdo po zimi zmerznjeno našel, ter djal v nedrije, da bi jo ogrel. Ko se je pa ogrela, plačala ga je s tim, da ga je pičnila v serce. Akoravno v zmote zabreden, kakor pajek v pajčevino, hotel je vendar človek le še božje skrivnosti izmodrovati; samega sebe ni poznal in vendar je hotel razumeti božjo natoro, podoben slepcu, ki bi se postopil, o solnčni svitlobi govoriti, dasiravno še berleče lampice nikdar vidil ni. Glejte: Molikovavci so tedaj stvarjem tisto čast skazovali, ki so jo bili stvarniku dolžni; Izraelsko ljudstvo tudi Boga ni prav častilo: častilo ga je samo z jezikom ne iz serca; vsa ljubezen, ki so jo Judje Bogu skazovali, bile so zunajne ceremonije.

Pervič. Kaj so delali molikovavci? Kader je umerla kaka ljubljena oseba, berž so jo djali med bogove in so jej božjo čast skazovali. Ubijavci, tatje, goljufi so imeli svoje altarje, svoje tempeljne, svoje duhovne, da so s hudobijami tam svojo službo opravljali. Bolj ko je bil kdo hudoben, večjo čast je mislil svojemu Bogu skazati. Po mestih, po gorah, po polji, povsod je bilo dosti tempeljnov, v katerih so se častile prevzetnost, nečistost, goljufiga, požrešnost kot boginje in v katerih se je božja služba opravljala sovraštvu, prešestvu, neusmiljenju kakor Bogovom.

Rimljani, ki so bili nar bolj močni, spravili so vse druge ljudstva pod svojo oblast. Modri v vseh posvetnih rečih so bili vendar slepi v veri; zakaj vse molike, vse zlate, sreberne, bronaste in lesene bogove premaganih ljudstev so si pripeljali v Rim, da so bili tamkej znamenja njih posvetne oblasti in moči, pa tudi znamenja in očitna priča njih dušne slepote.

Dasiravno so tedaj vsi človeški otroci na krive pote zašli, vendar jih Bog ni pokončal, temuč on jim pošlje Odrešenika, da bi jih z svitlobo sv. vere nazaj pripeljal na pravi pot.

Danes tedaj pride Zveličar in poverne Očetu čast, katero so mu molikovavci odvzeli. Sin božji Jezus Kristus Bog in človek vkup, Bogu več časti more skazati in mu jo tudi skaže, kakor so mu jo molikovavci vzeli in vzeti zamogli. Ta čast, ki jo Jezus Kristus nebeškemu Očetu skaže, mu pa mora tudi posebno dopadljiva biti zato, ker je molikovanju na zemlji konec storila, altarje molikom poderla, njih podobe v prah in pepel zdrobila in tempeljne nevernikov spremenila v hiše božje. Po Jezusovem prihodu in nauku je svet spet spoznal svojega stvarnika in ljudje so ga spet v duhu in v resnici molili.

To, keršanski poslušavci, to je prva dobrota Kristusovega rojstva, namreč čast, ki jo Sin božji nebeškemu Očetu skaže. Pri tej priložnosti, moji poslušavci, vas pa moram jaz vprašati: ali smo dro tudi mi te dobrote deležni?

Mi sicer nimamo nobenih lesenih molikov, da bi jim čast skazovali; mi ne molimo več solnce, lune, zvezd ali zverin in rastlin. Pa, moji poslušavci, ali niso denar, bogastvo in posestvo tisti bogovi; ali niso nesramnost, nečistost, prevzetnost tiste boginje, ali niso stabo znanje, slabe tovaršije, ples, pijančevanje itd. tisti bogovi, ktere v svojem sercu bolj častimo, kakor živega Boga. Zakaj vse, kar rajši imamo kakor Boga, to je naš Bog. Tista reč, ki ima enini prostor v naših mislih, v našem sercu, vse na

kar mi svoje zaupanje stavimo, vse to je naša služba božja; naši bogovi so tedaj naša poželjivost, naše strasti, ker njim Boga darujemo, namesto da bi jih zadelj Boga in Njemu za ljubo premovali. Kako obilno pa najdemo še takih molikov med nami! Glej tista peršona, na katero je navezano tvoje serce, ki njej daruješ svoje misli, svoje želje, zavolj ktere po noči nimaš spanja in po dnevi nimaš pokoja, tista peršona, pravim, je je tvoj molik, je tvoj krivi bog. Naši ajdovski predočetje so molili lesene in ilnate bogove, ali je mar pri nas kaj drugače? Tisto delivo, tiste smreke, tista pest zemlje, tisto korito vode in tisto igranje, ki dela med vami kreg, jezo, sovraštvo, ki terga celo faro na dva kraja, ki stori, da bi radi eden družega v žlici vode vtopili, to so vaši krivi bogovi, to so vaši moliki. Tiste veselice, tisti raji, tiste voglarije, ki ž njimi nečast delate nedeljam in svetim časom, zavolj kterih zanemarjate božjo službo, daritev sv. maše in Kristusove nauke; tiste dobre volje in obilne pijače, kterim vi darujete zdravje svojega telesa, čistost svoje duše, kterim vi darujete znotrajni mir in pokoj, sv. zakramente, večnost in Boga samega — vprašam Vas, odgovorite sami, ali niso to vaši krivi bogovi, niso to vaši moliki?

To so bili nekdam bogovi molikovavcev, ktere je Kristus pokončal. Vi pa zopet na novo postavljate te molike po koncu v svojem sercu in jim čast skazujete. Kaj vam pomaga verovati v enega samega Boga, ako vi svojim bogovom služite? Služba božja mora biti v sercu in ako pravi, živi Bog ne stanuje v vašem sercu, potlej je v cerkvi vaša božja služba prazna, potlej je vaš kerst zastonj; potlej niste kristjani, temuč ste le preoblečeni molikovavci, potlej niste učenci Kristusovi in otroci božji, temuč učenci in otroci hudiča, zato ker njemu čast skazujete, namesto da bi jo skazovali Bogu, ki vas je vstvaril. —

Drugič. Jezus Kristus pa ni hotel svojega dela že s tim dokončati, da je ljudem nebeškega Očeta zopet dal spoznati, nak, to še ni bilo zadosti; on mu je pripravil tudi takih služabnikov, ki so ga v duhu in v resnici molili, služabnikov, kterim so bile zunanje ceremonije prazna reč, ako jih niso opravljali iz ljubezni.

V Jeruzalemu je bil lep tempelj, Izraelci so darovali obilno darov, so opravljali na tanko vse zunanje reči, kakor so bile po Mojzesovi postavi zapovedane. To pa je bila tudi že vsa njih božja služba, vsa njihova vera. Živel pa so zraven hudobno in pregrešno. Zraven očitne božje službe je kraljevala pri njih krivica, goljufija, jeza, sovraštvo, prešestvo in poživinjena nesramnost.

Oni so tedaj Boga častili z jezikom, njih serce pa je bilo dalječ od Njega. —

Te bolezni, te zmotnjave je Jezus Kristus Judovsko deželo rešil. On je učil Jude, da Bog ni zadovoljen samo z vunanjo božjo službo, da on gleda le na serce; da brez serčne pobožnosti on vsako zunajno čast zaničuje; da nima veselja nad lepim tempeljnom in nad vsemi obilnimi daritvami, ako je serce nečedno in vmazano; da ne mara za zlato, za žido in vse druge lepотиje v tempeljnu, ako je serce častivcev polno grešnih smeti in polno plesnobe in smradljivosti; Kristus je učil, da človek ne more drugači Boga moliti in njemu služiti, kakor da njemu za ljubo vse njegove zapovedi spolnuje.

Jaz pa vas, moji poslušavci, zdaj spet baram, ali se ne najde tista zmota, katero je Jezus Judom očital, tudi še današnji dan pri nas? V čem pa obstoji vsa naša božja služba? V tem, da včasih pridemo v cerkev ne iz serčnega nagiba, temuč le iz navade; ne zadelj Boga, temuč zadelj ljudi; v tem obstoji pri marikterem kristjanu vsa njegovo božja služba, da gre v adventu ali v postu k spovedi ne zato, da bi se poboljšal, temuč da bi se svoje butare za en dan znebil in potlej spet tako ali pa še hudobnejši živel, kakor pred; v tem obstoji pri marsikterih izmed nas božja služba, da se jih na semnjih v cerkvi, in zunaj cerkve obilno skupaj zbira, ki gredó od hiše božje paroma v gostilnico, na plešišče, kjer nedelji in prazniku nečast delajo in na Gospodov dan še tiste dobre dela zapravljajo, s kterimi so si med tednom nebesa zaslužili. In to, moji poslušavci, je pri tem nar bolj žalostno, da je taka božja služba, da je ta vera tistih, ker se svoje vere ne sramujejo, tistih, ki jih še štejemo med boljše kristjane. Kdaj pa bom govoril od tistih, ktere je sram v cerkev priti in pričati, da so kdaj kaj vere imeli; od njih, ki se hvalijo s tem, da nimajo vere, da ne spoznajo družega Boga, kakor svoj trebuh. Za take ljudi nimam nobenih besed, za take so oganjene strele iz neba.

To je tedaj druga dobrota Kristusovega rojstva. On je hotel Bogu služabnikov pridobiti, da bi ga v duhu in v resnici častili ne le z jezikom in z vunajuimi ceremonijami; pa vidili ste, da se mi te dobrote deležni ne storimo. Jezus je hotel, da bi mi s sercem in resnično Bogu služili; mi pa mu čast skazujemo le z jezikom; on je hotel, da bi mi živeli po božjih zapovedih, mi pa živimo le po svoji volji, mi imamo tedaj le farizejsko službo božjo, ker prazne reči Bogu dajemo, serce pa za se in za svet ohranimo.

II.

Rojstvo Jezusa Kristusa ljudem mir, kterega so si sami jemali, zopet najde in dodeli.

Prevzetnost, poželjivost in jeza so bile tiste krivice, ki so ljudem mir jemale in seree z nepokojem napolnovale. Jezus Kristus ljudem zopet dušni mir podeli, ker te krivice poravna s svojo gnado, s svojim naukom in s svojim izgledom.

a) Prevzetnost kraljev in oblastnikov je bila kriva vseh žoltov in bojev, ki so podirali in požigali mesta in vasi; vseh vojsk, ki so s človeško kervjo moči le široko zemljo. Pa zunajne vojske so bile samo senca in podoba tistega nepokoja, ki ga je človek v sercu nosil. Kajti napuhnjen, prevzetan človek nima miru ne pokoja, dokler vidi, da ima kdo drugi več časti in blaga kot on. Jezus Kristus, on nar bolj ve, ktere reči imajo kaj vrednosti; zato je s svojim revnim stanom in s svojim bornim rojstvom pokazal, da posvetna čast in bogastvo pred Bogom nič ne veljata in je povernil ljudem mir, kterega je prevzetnost jim odnesla. Ljubi kristjani! kje pa je tedaj dandanes tisti mir? Ali je morebiti pri kraljih in cesarjih? ali je v mestih pri gospodi, ali je na deželi, kjer stanujejo kmetje? Ah, pri kraljih in cesarjih ga ni, zakaj ni je med njimi edinosti in zastopnosti in kakor vse kaže, stoji vsa Evropa na ognjeni gori. Pri gospodi ga ni, tega nam je priča njih kreg in prepir. Na deželi pri kmetih ga tudi ni, sami vidite, da se sosedje med seboj kolnejo, kregajo in tožijo, da sosed, ki ima par grošev več v žepu, sosed, ki nima toliko, zaničljivo čez rame pogleduje. O ti mir Kristusov, ti mir nebeški, kdaj se boš nam spet vernil? Takrat, kristjani, kader nas bota prevzetnost in napuh zapustila.

b) Ako je pa prevzetnost veliko nepokoja na svet prinesla, je nečista poželjivost mesa še več krega in prepira med ljudi zatrošila. Človek se ni več spomnil, da ima dušo, da je stvarjen za večnost in za nebesa. Kakor neumno živino ga je veselilo uživati vse, kar meso poželjuje. Bolj ko so ta greh doprinašali, manj hudoben se jim je zdel. Izmislili so si nečiste bogove, in so to pregreho tudi v tempeljne zanesli, kjer so svoje moliko z razujzdanim djanjem častili. Kteri sad pa je ta hudobija rodila? Nepokoj, jezo, sovraštvo. Vojska, kuga in lakota so bili otroci ostudne matere. Sin Božji je moral rojen biti, da je potegnil ljudi

iz te ostudne luže, da je raztergal tiste verige, ktere so človeka na poželjivost svojega mesa priklenile. Rojen je bil od device in je s tem pokazal, da je čistost med vsemi nar lepša čednost in da nesramnost zasluži veržena biti na dno pekla. Ja še več vam moram povedati. S tem, da je Sin Božji človek postal, posvetil je on človeško meso, naredil je iz naših teles božje tempeljne, da sveti Duh v njih stanuje. Zdaj mi pa odgovorite, ali mi te tempeljne čiste ohranjemo? Ali imamo svoje meso bolj v časti od tistega časa, odkar ga je Kristus posvetil? Ali mar ne gospodari ravno pregreha nečistosti dandanašni tako hudo med kristjani, kakor nekdanj med ajdi. Ali ni mar ta hudobija, ki posamesnemu človeku in celim družinam sladki mir podkopljuje, ki jezo, prepir, sovraštvo in kreg trosi med moža in ženo, med otroke in starše? Ali ni mar ravno ta nesramna hudobija, ki zapeljuje sinove in hčere, da svojih staršev ne bogajo, jim prezgodaj lase belijo in jamo kopljejo, ki zapeljuje posle, da niso zvesti gospodarjem in da nobeden ne mara več za besedo pridigarjev; ali ni to tista hudobija, zavoljo ktere se izgovarjajo otroci staršem, podložni predpostavljenim, posli gospodarjem in v svoji slepoti pravijo, da bo vsak le od sebe moral odgovor dajati; dasiravno sv. Duh priča v sv. pismu, da bo namreč Bog tirjal dašo otrok od staršev in da bo pogubljenje poslov gospodarjem in gospodinjam v greh šteto. Vprašam vas, ali ste bili le en sam dan, eno samo uro mirni in pokojni, odkar stanuje ta pregreha v vašem sercu? Najte, da se Jezus Kristus rodi v vašem sercu, potle bote imeli resnični mir in pokoj. Izženite nečiste duhove iz svojih pers, potlej bo imela vaša duša sladki mir. Operite se od pregrešnih dolgov; le kdor je brez dolga, kdor je nedolžen, zamore mirno in pokojno vest imeti in zveličani so le tisti, ki so čistega serca, oni bojo Boga gledali.

c) Jezusovo rojstvo slednjič zveže ljudi spet z nebeškim Očetom. Iz vseh ljudstev stori le eno samo ljudstvo; iz vseh vernih kristjanov eno dušo in eno serce. Kristusovo rojstvo ne dela razločka med ljudmi: Evropejci in Amerikanci, Francozi in Angleži, Rusi in Turki, Nemci in Slovenci so poklicani v en hlev in k enemu pastirju; za vse je pripravljena Kristusova cerkev; vsi smo po Jezusovem rojstvu otroci enega nebeškega Očeta. Glejte, moji ljubi, to je spet dobrota, ki jo Jezusovo rojstvo nam deli; pa žalibog tudi te dobrote se deležne ne storimo.

Kako modro, kako lepo nas veže Kristusovo rojstvo med seboj; ljudje pa si na vso moč prizadevajo, ta pas, to vez pretergati in vse kristjanstvo skoraj ni družega, kot prostor, kjer kristjani eden družega sovražijo in preganjajo. Kako daleč smo vendar prišli! Ali se nam je mar Kristus zastonj rodil? On nam

je zapovedal, da se imamo med seboj ljubiti; pa ljubezen in za-
stopnost, edinost in mir so med nami reči redke in neznane.
Kristus nas je učil, da se nam bo povračevalo tako, kakor mi
merimo; on je obljubil mirnim, da bojo nebeško kraljestvo posedli;
in vendar nam ti nauki ne segajo v serce in marsikteri odpusti
na smertni postelji svojemu sovražniku le za to, ker je že pre-
slab in ga sovražiti več ne more, ker družega več ne občuti, ka-
kor svoje slabosti in konce svojega življenja. Preljubi, nikar
tako! Jezus nam je iz nebes prinesel mir, kakor ga svet dati ne
more; on nam ponuja ta svoj mir, samo pri nas je, da se ga
vredni in deležni storimo.

S k l e p.

Odložimo tedaj danes pri Jezusovih jaslicah vse, kar je do-
zdaj od naše strani Bogu čast in nam mir jemalo: odložimo vso
prevzetnost, poželjivost in sovraštvo. Obljubimo pri Jezusovih
jaslicah zanaprej Boga ne z jezikom samo častiti, temuč Njemu z
dušo in telesom služiti; združimo se danes s novorojenim Zveli-
čarjem in živimo po njegovem nauku prizanesljivo, čisto in po-
nižno. Le tako vernemo Bogu odvzeto čast in pridobimo sebi
zgubljeni mir, ki smo ga s pregrešnim življenjem zgubili. Le tako
bomo vredni z angelci preprevati nebeško pesem: Čast Bogu . . .
Amen.

Kratko — pa dobro.

Pridiga za I. adventno nedeljo.

(Poglejmo na zemljo, na nebo, v večnost)

„Poglejte in povzdignite svoje glave“. (Luk. 21, 28.)

Vvod. Sv. cerkev začenja novo leto. In kako ga začenja? Pelje nas na Oljsko goro, kjer Jezus prerokuje konec sveta, ostro sodbo in neskončno večnost. Pristavlja pa besede: „Poglejte in povzdignite . . . Te J. besede tudi nam veljajo; zatoraj hočemo tudi mi danes povzdigniti svoje glave in pogledati hočemo:

1. Na zemljo, kjer se godijo strašne reči;
2. Na nebo, kjer se sveti znamenje sv. križa; in
3. V večnost, kjer nas čaka večno veselje ali večno terpljenje.

Razlaga. 1. Obrni svoje oči po zemlji, kamor hočeš, prelepa je zemlja. Obrni oči na viš, tam vidiš solnce, zvezde . . . po zemlji vidiš lepe rožice, čudne živali, morja . . . pod zemljo zlato in srebro. Pa vsa ta lepa zemlja bode konec vzela. In kako strašen konec! „Solnce bo otemnelo . . . morje bode šumelo, narodi bojo koperneli od strahu . . . Spolnile se bojo J. besede: „Nebo in zemlja bota . . . Pa ne mislite, da se bo vse to v nič pogreznilo in nekam zibnilo, temuč navstala bo nova zemlja in novo nebo, kakor piše sv. Pavl: „Pričakujemo novo“ . . . Povzdigni o človek! dans svoje oči in poglej, da zemlja in vse, kar je na njej mine. Kaj ti torej ostane od vsega posestva, zavoljo kterega si grehe doprinašal . . . Kaj od časti, zavoljo ktere si druge čeruil, . . . Kaj od veselja, zavoljo kterega si dolžnosti zanemarjal . . . Spominjajmo se danes besed sv. Janeza: „Otročiči! ne ljubite sveta . . .

2. Zemlja se je v prah razsula, nebo je razpadlo in nova, vsa spremenjena je zemlja in nebo. Povzdignimo zdaj svoje glave in pogledjmo, kaj je na novem nebu? „Takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu in vidili ga bodo priti na oblaku z veliko oblastjo in častjo“. To znamenje vsi poznate, to je znamenje sv. križa, na katerem je Jezus . . . In kaj bo storil J.? „Poslal bo svoje angele s trobento in . . . Pred Jezusom bodo stali vsi rodovi: J. bo sodil vse! Kaj porečejo judje in ajdje, ki so J. umorili? Kaj kralji in cesarji, ki so kristjane preganjali in mučili? Kaj krivi učenci, ki so J. nauk prenařevali in njegovo sveto nevesto, kat. cerkev žalili? Kaj grešniki, ki niso marali za J. svete zapovedi? Vsi prestrašeni in osramotení bodo vpili: Oh to je tisti Jezus, kterega smo . . . „hribi pokrite nas!“ Blagor pa vam pobožne duše, zveste neveste J., ravno ta J., na kterega ste terdno verovala, zaupale, ga ljubile, — kterega zapovedi ste zvesto spolnovala, — zavoljo kterega ste težave in nadloge voljno prenašale, — ravno ta J. vas bo sodil in vam vse poplačal. Le pogledjmo še,

3. Kaj se dalje godi? „Ljudi bo narazen ločil, kakor pastir loči . . . ovce bo postavil . . . tistim, kteri bodo na njegovi desnici poreče: „Pridite . . . tistim, kteri bodo na levisi: „Poberite se . . . in ti pojdejo v večno terpljenje; pravični pa v večno življenje!“ Povzdignimo danes glave in pogledjmo: da nas čaka večnost — srečna ali nesrečna! Ni danes časa popisati vam nebesa in pekel; le toliko povem; V nebesih je veselje, kterega še ni vidilo nobeno oko . . . tam je Bog vse solze obrisal . . . ni več smerti, ne žalovanja . . . Pa strašen je pekel! Tam je tema, škripanje, červ, ogenj . . . in vse to — veselje in terpljenje — večno, brez konca! Tega o človek ne zabi!

Sklep. Sv. Evdoksija je bila velika grešnica. Pa sliši enkrat nekega puščavnika peti od poslednje sodbe. In to jo spreleti in spreoberne. Tudi vi ste danes slišali nekaj od . . . Povzdigujmo skoz to novo leto večkrat svoje glave in pogledjmo na zemljo, ki mine: varujmo se pozemeljskega; na nebo, odtod pride J. sodit . . . deržimo se ga; v večnost, ki nas čaka: skerbimo za srečno večnost. Amen.

Pridiga za II. adventno nedeljo.

(Tudi naše dni se nekteri pohujšajo nad Jezusom.)

„Blagor mu, kdor se nad menoj ne pohujša“. (Mat. 11, 6.)

V vod. Janes pošlje dva svojih učencev do Jezusa, naj ga prašata, ali je on, ki ima priti . . . J. njima kaže na to, kar dela: „Slepi vidijo . . . Na tem, mislil si je J., lahko poznata, kdo da take dela doprinaša, kdo da mora torej biti. Slednjič pa resno Jezus povdarja: „Srečen, kdor se nad menoj . . . Ta učenca in tudi drugi J. niso še dobro poznali; torej ne moremo se toliko čuditi, da jih J. opominja, naj se nad njim ne pohujšajo. Kaka pa je z nami? Mi smo kerščeni na njegovo ime, mi poznamo vse njegove čudeže, mi poznamo njegovo sv. cerkev z vsemi milostmi. Ali mar nam tudi veljajo te besede: „Srečen, kateri se . . . Oh večni Bog! kam smo prišli! Tudi med nami so taki, ki se pohujšujejo nad . . . Pokazal vam jih bom, in rečem: So kristjani, ki se spotikajo

1. na tem, kar je J. učil,
2. na tem, kar je J. delal, in
3. na tem, kar je J. obljubil.

Razlaga. Bili so srečni časi, ko je J. bil ljudem vse. Kralji in cesarji, države in družine, pa tudi posamni ljudje so ga častili za svojega Boga. Danes je druga; so kristjani,

1. ki se spotikajo na tem, kar je J. učil. Že v paradižu v svojej prevzetnosti Adam in Eva nista hotla Bogu verjeti. Tudi judje so preganjali in morili preroke, ki so jim oznaovali božje reči. Jezusa samega so tudi zaverгли; ravno tako aposteljne. To se je godilo skoz vse stoletja, posebno pa naše dni! Naše dni je prevzetnost priklopela do naj više stopinje, zatoraj umira kerš. vera: Ljudje hočejo le to verovati, kar vidijo in ošlatajo; tajijo vse, kar ne zapopada njih um in pamet; zatorej lotijo se Jezusa, in nimajo ga več za svojega Boga, njegove vere nimajo za božjo resnico, njegove cerkve ne za J. nevesto, njegovih

zakramentov ne za neobhodno potrebne k večnemu zveličanju, papeža ne za J. namestnika, sv. maše ne za pravo nekervavo daritev. Ali se zdaj mar čudite, da se taki ljudje nad J. pohujšajo? On uči: da je pravi Sin božji, da je njegov nauk božja resnica, sv. cerkev . . . papež . . . zakramenti . . . sv. maša . . . to uči Jezus in pristavlja: „Kdor ne veruje, bo pogubljen“ . . . za tega voljo se nad J. pohujšujejo. So kristjani,

2. ki se spotikajo nad tem, kar je J. delal. Izgled nam je J. zapustil, naj tudi mi tako delamo, kakor je on. Da se tukaj posvetimo, to je naš poklic. Pa čutimo v sebi drugo postavo, ki nas vleče v greh. Tega vleče za seboj prevzetnost, unega jeza, nečistost, pijančevanje itd. . . . Posebno pa naše dni razsaja ta grešna postava in veliko jih je sužnjev grešnega poželenja! Ali se toraj še čudite, da se taki nad J. pohujšujejo. Jezus stopi med prevzete in jim kliče: „Učite se od mene . . . stopi med jezne in pravi: „Poglejte, prosil sem za svoje morivce . . . stopi med bogatince in dobrovoljce in pravi: „Lesice imajo svoje . . . Glejte zavoljo tega, ker ljudje ne delajo tako, kakor je J. delal, pohujšujejo se nad J. So kristjani,

3. ki se spotikajo na tem, kar je J. obljubil. Naše dni so mnogi kristjani vsi zatelebani v svet in posvetne reči. Govori se veliko po hišah, šolah in zbornicah, pa ne za nebesa; piše se tudi veliko, pa tudi ne . . . dela in peha se veliko pa tudi ne . . . vojskuje se in kri pretaka, pa tudi ne za nebesa: „Pijmo in jejmo in spletajmo si vence, dokler . . . to velja naše dni. Ali se torej še čudite, da se taki kristjani nad J. pohujšujejo. On pravi: „Iščite naj popred neb. kraljestva . . . kar človek seje . . . pravični pojdejo v večno . . . hudobni pa . . . le eno je potrebno . . . Kdor hoče svoje življenje ohraniti, zgubil si ga bo . . . To toraj, kar J. obljubuje tam v večnosti, takim kristjanom ni po volji: toraj se nad njim . . .

Sklep. Trikrat so se ljudje nad tem posebno pohujševali, kar je Bog govoril. Adam in Eva v paradižu — in prišel je greh in ž njim smert in težava. Drugič ob Noetovem času: pa prišel je potop. Tretjič Jeruzalem je zavergel J. in prišel je konec mesta. Mislite mar, da smemo naše dni, ko se toliko malo mara za J., kaj boljšega pričakovati? Že čutijo kraljestva, dežele in biše, kaj se pravi: Jezusa zamečevati. Kaj pa bode še le pred Jezusom sodnikom? „Srečen toraj, kateri se nad J. ne pohujša“. Amen.

Pridiga za III. adventno nedeljo.

(Veliko jih Jezusa ne pozna.)

„V sredi med vami stoji, ki ga vi ne poznate“. (Jan. 1, 26.)

Vvod. Ni se čuditi, da ljudje tedaj, ko je Janez na Jezusa kazal, Jezusa še niso poznali. Ni še očitno živel, učil in delal. Po pravici pa se čudimo, da še tudi tedaj, ko je že 3 leta pred njimi nebeško lepo učil, najsvetejši živel in toliko čudežev delal, niso ga poznali, timveč še preganjali in križali. Pa še bolj čudno bi bilo, ako bi med nami bilo takih kristjanov, ki Jezusa ne poznajo. Mi vemo vse njegove čudeže, njegovo vstajanje..., vemo, kako čudno svojo sv. cerkev varuje, res prav čudno bi bilo to, da je takih med nami, ki J... In vendar moram terdit, da Jan. besede tudi nam veljajo, in pravim: Odtod da veliko kristjanov Jezusa ne pozna, je:

1. Naša vera tako slaba; 2. naše upanje tako pičlo in 3. naša ljubezen tako mertva.

Razlaga. 1. Jezus se je skazal, da je živi Bog — večna resnica. Učil je tako lepo in resnično, da še nihče tako. Sv. Peter pravi: „Kam pojdemo; ti imaš besede... Jezus sam se je imenoval pot, resnico in življenje, pravo luč, ki... Vse, kar je prerokoval, spolnilo se je na tenko; že stoji njegova sv. cerkev 18 sto let, in nihče še ni mogel le pikice njenega nauka prenarediti, res je: „Nebo in zemlja bota... in peklenške vrata je ne bojo... Če pa to verujemo in J. poznamo, da je večna resnica, čmu je naša vera tako slaba? Vsako malo pridra knjižica, časopis, gospodič, da! še clo judje in znani neverci morejo nam našo vero slabiti! Poglejmo na Eleazara, Makabejske brate, aposteljne, mučence in učimo se, kaj zamore terdna vera! Naj toraj naše dni zoper našo vero razsajajo hudi viharji, — mi poznamo Jezusa, ki nam je sv. vero prinesel, večna resnica je in toraj terdno verujemo vse, kar on in sv. cerkev...“

2. J. se je skazal, da je živi Bog — vsemogočna dobrota. Poprašajte slepe, katerim je dal viditi... lačne, ktere je

čudovitno nasitil... merliče, ktere je... grešnike, kterim je... vsi ti vam bojo pričali, da je J. neskončno dober in vsemogočen. In ta J. je obljubil, da bo tudi tam ob desnici svojega... naš srednik in besednik, da bo za nas prosil, in da nam bo neb. Oče vse dal, kar koli ga prosimo v njegovem imenu. Če pa to verujemo in J. poznamo, da je vsemogočna dobrota, čmu je naše up. tako pičlo? Ne gre ti vse po tvoji volji, zadeva tvojo hišo ta ali una nesreča, — čmu hitro mrmraš in se kujaš? Ali ne veš, da to po J. nauku pride od tvojega neb. Očeta, ki je neskončno moder in bolj ve, kar je k tvojej pravi sreči, od neb. Oč., ki je nesk. dober in le tvojo srečo išče! Vidiš kako se sv. kat. cerkev črni in preganja, hitro ti upade serce in misliš, zdaj jej bode konec. Ali ne veš, da je po J. nauku pekl. moči ne bojo... Naj pride nad nas, kar hoče dobro ali hudo, mi poznamo J., ki je vsemogočna dobrota in terdno zaupamo, da tistim, ki Boga ljubijo, vse dobro izide.

3. J. se je skazal, da je živi Bog — neskončna ljubezen. Ni mi treba, nam dokazovati, kako nas J. ljubi. Poglejte na jaslice, kjer Sin božji kot revno dete... na oljsko goro, kjer kervav pot... na križ, kjer... pogledjte na sv. tabernakel, kjer stanuje in kliče: „Pridite k meni... pogledjte na spovednico, kjer... na prižnico, kjer... na britof, kjer s velikega križa kliče: „Jaz sem ustajenje... Če pa to verujemo in J. poznamo, da je neskončna ljubezen, čmu pa je naša ljub. tako mrtva. Ali je to ljubezen, da njegovo sv. besedo tako merzlo poslušate? da ga v sv. zakramentu tako redko obiskujete, in prejemljete? da njegove zapovedi tako pogostoma lomite? da ste do vbogih, J. bratov in sester, tako terdi, da za nebesa, kjer vas J. čaka, tako malo marate? — Ljubezen išče ljubezni: mi poznamo J., ki je nesk. ljubezen; zatoraj ga hočemo ljubiti in to skazovati s tim, da...

Sklep. Kerščeni smo na ime J., po J. upamo v nebesa priti in enkrat od mrtvih vstati; ali bi ne bilo gerdo, če J. ne poznamo? Ja! mi poznamo J. on je živi Bog — večna resnica, vsemog. dobrota in neskončna ljubezen. Zatorej hočemo nanj terdno verovati, nepremakljivo zaupati in njega živo ljubiti! Amen.

Pridiga za IV. adventno nedeljo.

(Jezus nam je odperl drugi sv. raj.)

„Vse človeštvo bo vidilo zveličanje božje.“ (Luk. 3, 6.)

Vvod. Še danes in 4 dni pa je zasvitil tisti dan, ko se je rodil J., na katerega so zdihovaje čakali . . . Prišel je J. in vse človeštvo je vidilo . . . Adam in Eva sta nam zapravila sv. raj, kamor jih je bil Bog postavil; Jezus nam pa je spet pridobil vse, kar sta Adam in Eva nam zgubila in je toraj nam odperl drug in nov sv. raj. To je tisto zveličanje, katero bo vidilo vse človeštvo. Pa poprašujete: kje je tisti novi sv. raj ali paradiž in jaz vam odgovorim: Sv. kat. cerkev je novi sv. raj ali paradiž.

Razlaga. Kat. kristjani smo, udje sv. kat. cerkve in vendar nam je zemlja le solzna dolina, ki nam rodi veliko ternja . . . Kako je toraj sv. kat. cerkev — nov raj. In vendar je temu taka, sv. kat. cerkev je novi raj, ki ga nam je J. naš odrešenik odperl. Le poslušajte!

a) V sv. raju je stalo drevo življenja; v sv. kat. cerkvi stoji drevo sv. križa; na tem pa je J. smert premagal in nam pridobil večno življenje: „Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje . . .

b) V sv. raju je stalo drevo poznanja dobrega in hudega; v sv. cerkvi je J. tudi zasadil drevo, na katerem raste sv. resnica, ki uči človeka, kar je dobrega in hudega: to je nauk nezmotljive kat. cerkve. „Glejte, jaz sem pri vas, rekel je J.; dalje: „Pošljem vam sv. Duha, on vas bo učil . . .

c) V sv. raju je bil studenec, ki se je raztakal na vse strani; v sv. kat. cerkvi je J. tudi postavil studenec sv. kersta, ki daje čudno vodo, da omiva ljudi od vseh grehov, in se raztaka na vse 4 konce sveta: „Pojdite in učite . . .

d) V sv. raju je bival in se obhajal Bog kakor z svojimi otroki; v sv. kat. cerkvi je J. zapustil sv. kruh, v katerem živi Bog tam v tabernakeljnu med nami prebiva in derži nam oči, ušesa in serce odperte: „To je moje telo . . . delajte to v moj spomin“.

e) V sv. raju so nosile drevesa čudovitno sadje; v sv. kat. cerkvi je J. tudi postavil razne drevesa, ki nosijo sadje za večno življenje. To so sv. zakramenti, ki nam zorijo za sv. nebesa. Sv. birma daje nam moč . . . sv. pokora zmiva in čisti nam grešne rane . . . sv. zakon posvečuje sv. zvezo in daje nam moč spolnovati dolžnosti . . . sv. olje pomaga skoz temne vrata v neskončno večnost . . .

Pa porečete, to je vse prav in resnično; pa v sv. raju ni bilo nobenega terpljenja in smerti; mi kat. kristjani moramo pa vse to okušati; kako to? Res, da nam J. vsega terpljenja ni odvzel, pa polajšal nam ga je. Nam v zgled je vse britkosti on sam prenašal, — nam večno plačilo in svojo pomoč obljubil. — Tudi smert še kosi in seka hude rane, — pa tudi to nam je polajšal. Pokazal nam je večno življenje v hiši neb. Očeta, akoravno truplo v prah razpade, duša naša živi in bo živela. Pa J. je še več storil! Ne zabimo, da J. delo našega odrešenja še ni popolnoma dokončano. Ta konec nastopi sodnji dan in tedaj pride za tiste, ki so se J. odrešenja vredne storili, prvotni in pravi sv. raj. Tudi trupla bojo ustale in živele vekomaj in konec bode vsemu terpljenju na večne čase: Za izvoljene nastopi sv. raj in ne bo ga konec.

Sklep. Tako je J. res napravil nov (ponavljaj!). In ravno te dni se spominjamo, kako drago je to plačal. Pri prvem sv. raju je Bog rekel: „Bodi in . . . pri drugem sv. raju pa je Bog moral človek postati in . . . Mi smo kat. kristjani in stojimo v tem sv. raju. O hvalimo Boga, da . . . pa tudi glejmo, da ga ne zgubimo, kakor Adam . . . „Napolnujmo vse doline . . . in tudi mi bomo videli zveličanje“. Amen.

Pridiga za božični praznik popoldne.

(Dajajmo ubogajme posebno danes.)

„Dajaj ubogaime od svojega premoženja in ne obračaj svojega obličja od nobenega siromaka“. (Tob. 4, 7.)

Vvod. Zbrali smo se danes, da bi spolnovali neko sveto in imenitno dolžnost: Darovali bomo za uboge. Ubogi so naši bratje, imajo tiste potrebe, kakor mi. Nas pa boli, ko smo lačni, nagi . . . toraj tudi une. Ubogi so tudi naši bratje po Jezusu in on pravi: „Kar ste enemu . . . Sam Bog zapoveduje, naj dajemo ubogaime: „Dajaj ubogaime itd. . . „Usmili se ubogega Sir. 29, 12. „Le delajte si prijatlov s krivičnim mamonom . . . in pri poslednji sodbi: „Bil sem lačen itd. . . Zatoraj je vsakega kristjana sveta dolžnost, naj daje . . . Posebno pa je to ravno danes in sv. kat. cerkev ni zastonj tako uravnala. Ravno danes naj posebno radi dajemo ubogaime:

1. ker je zdaj čas hudega mraza;
2. ker je danes praznik Jez. rojstva in
3. ker je jutre god sv. Štefana.

Razlaga. Vsak dan smo dolžni ubogaime dajati, posebno pa danes,

1. ker je zdaj čas hudega mraza. Že sv. Krizostom pravi, da so siromaki posebno po zimi omilovanja vredni. Znotraj je lakota, zunaj mraz, — potreba velika, zaslužka pa malo. Bog vas je požegnal in napolnil vam žitnice, imate jesti; pa pogledjte druge, kako stradajo . . . Vi imate toplo obleko in sedite za pečjo, drugi komaj svojo nagoto skrivajo in hodijo po mrazu . . . Vi ste močni in zdravi, drugi pa na bolni postelji zdihujejo in naj potrebnjšega nimajo. Spomnite se evang. bogatinca in ubogega Lacarja in bodite posebno zdaj usmiljeni, ker je huda zima.

2. Ker je danes praznik Jez. rojstva. Vsak ljubi dan nam oznanuje, kako dober in usmiljen nam je Bog. Naj lepši se pa njegova dobrota sveti ravno danes. Nismo le bili pravi siromaki pred Bogom, bili smo otroci jeze; nismo le bili nagi na telesu, bili smo brez svatovskega oblačila in nevredni svatje za ... Bog se nas usmili in nam da ne kakega angelja, katerih ima na ... ne zlata in srebra ... dal nam je svojega Sina, ki ga je imel edinega: „Tako je Bog svet ljubil ... in glejte v jaslice, kam ga je dal? v uboštvo, terpljenje in smert! Bodimo otroci tega neb. Očeta in bodimo dobrotljivi tudi mi! Saj ni toliko, kar ubogi od nas prosijo: Nekaj moke, oblačila, kak krajecar ...

3. Ker je jutre god sv. Štefana. Aposteljni so izvolili 7 mož, da bi jim pomagali ubogaime dajati. Med temi je bil sv. Št. To nas opominja prvih kristjanov, ki so bili ubogim tako dobri (Glej dj. apost. 4, 32. 34. 35) Tako so delali kristjani vseh časov: vselej so bili usmiljeni do siromakov (se pove od sv. Martina, od sv. škofa Janeza ubogaime dajavca, ki je vse ... od menihov in nun, ki ubogim in siromakom strežejo). Tudi mi smo kristjani, katerim veljajo ravno tiste postave. Kdor je danes terdega serca, ne praznuje dostojno jutre god sv. Štefana.

Sklep. Danes gledajo na vas ubogi, ki ravno zdaj po zimi naj več terpé; gleda neb. Oče, ki vam je dal edin. Sina; gleda sv. Štefan ki je apost. pomagal darove deliti. Kažite, da ste pravi kristjani, katerim prva zapoved je ljubezen in ne zabite, da bo človek žel, kar je sjal; kdor pa obilno seje, žel bo tudi obilno! Amen.

Pridiga za god sv. Štefana.

(Kakor sv. Štefan, tako sv. kat. cerkev.)

„Štefan poln sv. Duha se je ozerl v nebo in je vidil božje veličastvo“.

(Dj. apost. 7, 55.)

Vvod. Včeraj smo bili v Betlehemu in gledali Jezusa, kako da je iz ljubezni do nas ... Danešnji praznik nas pa pelje v mesto Jeruzalem in kaj tam vidimo? Včerajšno veselje se v žalost spremeni! Aposteljni so si izvolili nekaj pomagavcev; med njimi je

bil ravno ta svetnik, katerega danes... Sv. Štefan je prvi dal svoje življenje. Tako so judje J. malo čredico že koj sperva preganjali; tako se pa godi tej J. čredi ali sv. kat. cerkvi še naše dni. Zatoraj hočem danes od sv. Štef. in od sv. kat. cerkve govoriti in rečem: Kakor se je godilo sv. Štefanu, tako se godi sv. kat. cerkvi.

Razlaga. Marsikaj nam danes sv. berilo od sv. Št. pripoveduje; in vse to se prilega tudi sv. kat. cerkvi.

1. Sv. Št. uči poln sv. Duha: tako uči tudi sv. kat. cerkev. Prepirali so se nekteri s sv. Št., pa niso mogli obstati pred modrostjo in duhom, kateri je govoril. Tudi pri sv. kat. cerkvi je sv. Duh: „Učenik sv. Duha vas bo vse učil... Zatorej tudi pred sv. k. cerkvijo ne morejo obstati krivi nauki. Vsak nov nauk, kateri nasprotuje nauku sv. cerkve, pride prej ali slej na sramoto. Nauk sv. cerkve pa ostane vekomaj ta in tisti, ki je bil: večna resnica. Zatorej držimo se te božje resnice: Vse na svetu se spreminja, le nauk sv. cerkve ostane vselej tisti!

2. Sv. Štefan terpi: tako terpi tudi sv. kat. cerkev. „Vsi kmalu so na njega planili, in ga pahnili iz mesta in s kamenjem pobijali.“ Nasprotniki niso mogli Št. prepričati; zatorej so upili z velikim glasom in zatisnili svoje ušesa. Tudi sv. k. cerkve še nihče ni prepričal nobene zmote ali krivega nauka. Ker nasprotniki tega ne morejo, vpijejo in razsajo po bukvah in časnikih. Obrekujejo duhovne predstojnike na vse sorte, ni jih sram nobene laži, ne bojé se nobenega greha, da se le cerkev gerdi in terpinéi. Žalostno je to, pa še žalostnejši je to, da katoličani deržijo in plačnujejo take časnike, po katerih judje in brezvestniki preganjajo sv. kat. cerkev, in tudi kamnjali pa umorili bi jo radi, da bi le mogli. Kaj pa dela sv. cerkev?

3. Sv. Štefan moli za svoje morivce: tako moli tudi sv. kat. cerkev za svoje preganjavce. Štefan pa je klical rekoč: „Gospod! ne prištevaj... Tako so delali prvi kristjani, ki so za J. vero prelijali svojo kerv... tako dela sv. k. cerkev tudi zdaj. Pri sercu se človeku milo stori, ako bere, kaj počenjajo nasprotniki sv. k. cerkve. Na Laškem so vse mnihe in nune zapodili, vse cerkv. premoženje pobrali, veliko škofov pregnali ali v ječo vergli! Kaj se pa ravno zdaj na Španskem godi, ustavlja se jezik povedati! Sv. cerkev pa vse molčé prenaša in moli za tiste, ki jo preganjajo. Res je, da tudi svoje verne na pomoč kliče, naj se varujejo krivih in lažnjivih prerokov, naj ne podpirajo ne-

vernih časnikov; naj napravljajo bratovščine in se tesno oklenejo sv. Očeta in svojih škofov. Pa vendar prvo orožje sv. k. cerkve ie molitev za svoje preganjavce!

4. Sv. Štefan zmaga: tako zmaguje tudi sv. kat. cerkev. Štefan je klical: „Gospod J. sprejmi mojo dušo! in zaspal je v Gospodu.“ Res je, da so nasprotniki ga ubili in mu vzeli telesno življenje; pa dobil je večno življenje v nebesih. Res je, da so sv. Št. spoti spravili, sv. vere pa niso ukončali, še le pripomogli so, da se je tem bolj razširila. J. učenci so se razkropili na vse strani in tako zasejali J. nauk po vseh vetrovih. Ravno tako se je godila v poznejših časih. Arijska kriva vera je poplavela skoraj celi svet, in krivoverni cesarji so preganjali pravoverne škofove. Pa slednjič je zmagala prava vera in arijanizem se je pozgubil. Gregorja VII. je cesar Henrik IV. hudo čertil in preganjal, pa Henrik je storil žalosten konec, Gregorjeva misel pa je sčasoma zmagala. Napoleon I. je papeža Pija VI. in VII. hudo stiskal, pa mogočni cesar je umerl v pregnanstvu, Pij VII. pa je bil postavljen na svoj rimski stol. Ravno tako bode zmagala sv. cerkev tudi naše dni. Morejo škofo in duhovnike terpinčiti, nektere ovčice stergati — cerkve pa ne. Tudi zdaj obrača ona v svojih nadlogah svoje oči proti nebesom, kjer sedi njen ženin ob desnici neb. Očeta. On je obljubil, da je pekl. moči ne bojo ... ob pravem času zapove burji in postane velika tihota: Zmaga sv. cerkve je gotova!

Sklep. Sv. Očetje pravijo, da je sv. Št. sprosila od Boga, da se je spreobrnil grozovitni Savel in postal naj iskrenejši apostel Pavel. Oh sprosi sv. Št. tudi nam, da ostanemo terdni v veri in jo tudi lepo skazujemo v svojem življenji, da dobomo tudi mi krono večnega življenja! Amen.

V a b i l o.

„Slovenski Prijatelj“ pride k novemu letu spet kolenovat na duri preljubih Slovencev. Tudi leta 1869 bude „Slov. Prijatelj“ izhajal kakor letos in donašal:

1. Popolnoma izdelane pridige za vse nedelje in praznike celega leta. V ta namen imamo že pripravljene rokopise od raznih slovečih pridigarjev iz vseh slovenskih dežel.

2. Pod napisom: „Kratko pa dobro“ osnovane pridige tudi za vse nedelje in praznike. Silna potreba je, da naše dni gg. pridigarji večkrat in goreče govoré o Jezusu Kristusu, o kat. cerkvi, o papežu, o posamnih verskih resnicah. To priporočajo vsi škofje, vsi voditelji duhovnih vaj in to potrebo tudi vsak sam lahko spozna in čuti. V tem duhu bo poskušal podpisani vrednik take osnove narejati.

3. Pridige za druge cerkvene priložnosti, pri katerih so govori v navadi: o cerkvenih shodih, pri novih mašah, pri porokah, pri pogrebih, pri darovanjih za uboge itd.

4. Keršanske nauke od ssv. zakramentov naprej. Ti keršanski nauki so osnovani tako jaderno in jasno, so pisani tako gladko in umevno, in donašajo toliko izglede in povestnic, da se lahko in po vsej pravici merijo s kerš. nauki ktereга koli jezika ali spisatelja.

5. Vse oglase o družbi sv. Mohora; to se godi posebno zavoljo tega, da tisti gospodje, ki so nam vsaj za 5 družnikov ob enem letnino poslali, berejo, da nam je denar v roke prišel.

6. Prestave čč. gg. duhovnikov po vseh slovenskih škofijah.

„Slovenski Prijatelj“ velja za naprej 4 gold. 30 kr. Poštšina je že letos poskočila; za posamne naročnike je to le nekaj krajcarjev, za nas pa znaša to še čez 200 gld. Povečali smo „Slov. Prijatla“ za celo tiskano polo, dajemo tri pole prav tesno tiskati, — prvotne cene pa vendar nismo povišali. Zdaj pa ne moremo več, ako nočemo za ves trud še očitne zgube.

Čč. gg. stari naročniki ostanite nam tudi za naprej zvesti; ne glejte na 30 kr.!

Novim čč. gg. naročnikom dajemo vse do konca leta 1868 izišle keršanske nauke za šest goldinarjev. Ti keršanski nauki obsegajo že 162 tiskanih pol, tako da ena tiskana pola še na štiri krajcarje ne pride. Po dokončanem delu cena veliko višej poskoči; zatoraj le urno!!

Vse čč. gg. naročnike lepo prosimo, naj naročnino svojo pošljejo ob novem letu; tiste gospode pa, ki so kaj še na dolgu, lepo prosimo, naj svoj dolg tudi zdaj ob novem letu poravnajo. Naročnina 4 gld. 30 kr. naj se nam pošilja v frankiranih listih! Srečno!

V Celovcu 15. novembra 1868.

And. Einšpieler.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Umerl je č. g. fajm. Oberwalcher Jož. v Radovčah. R. I. P.

Goriška nadškofija. Č. g. A. Brezovšček, duh. pom. v Ročnji, gre za vikarja v Ravnicu; v Ročnj g. J. Lukežič novomašnik; g. A. Marega iz šent Lovrenca pri Plum, za vik. na Morosinov otok; na njegovo mesto g. J. Komar iz lašk. št. Petra; v št. Peter laški nov. mašnik g. Fr. Umarotti; g. M. Visintin za duh. pom. v Ogled; g. L. Vuk iz Batuj v Šempas.

Ljubljanska škofija. Č. g. Jan. Debelak je dobil faro Predvor. Č. g. Petrič Bl. gre za oskerbovalca v Selo Treb. dek.

Terziška škofija. Prestavljeni so bili nasledni duhovniki: Č. g. Fr. Logar, v Lovran za duh. pomoč., od tod Fr. Gojtan k sv. Petru v Gojzdu za duh. pomoč. in šolsk. učenika; od tam Fr. Matičič v Roč; č. g. Fr. Lazar za fajmoštra k sv. Petru v Gojzdu; Ignac Meško v Černico za kaplana, v Lanišče pride novoposv. Janez Narobe za duhovn. pomočn.; Dragot. Mosé novoposv. za duh. pomoč. v Muje, od tam Jož. Sancin za duh. pomočn. v Buzet; od tam Sim. Matejčič za fajmoštra v Kerbune; Juri Rasteli za kaplana in šolsk. učenika k Solnicsm v Piranu; v Buje gre novoposv. Julij Varto; Jak. Mikalic v Koper za začasnega kateheta pri ljudskih, poglavitnih šolah; Fr. Repič za duh. pom. v Gračišče, v Truške novoposv. Štef. Jenko za duh. pomočn.; Jož. Zakotnik novoposv. v Sovinjak za duh. pomočn. in šolsk. učenika; od tam Hiac. Gotardis v Otok za duh. pomočn.; od tod Jož. Fonda v Piran za začasnega voditelja in kateheta pri pogl. element. in realskih šolah; v Otok Jan. Posega novoposv. za duh. pomočn.; Jan. Hrovat za duh. pomočn. v Pazin; Ambrosi Damborosi novoposv. v Buje za duh. pomočn.; Jan. Šega k novemu sv. Ant. v Terst; v Riemanje za kaplana Jan. Okorn od sv. Justa iz Tersta. Č. g. Fr. Černe bivši farm. v Rojann, gre za farm. v Opčine; za namestnika v Rojannu je postavljen č. g. Tomaž Taler, duh. pomočn. pri novem sv. Antonu v Terstu; č. g. Peter Tomasini novoposv. za duh. pomočn. k sv. Jakobu v Terstu.